

PLATA
FORMA
PER LA
LLENGUA

L'ONG del català

INF OR ME CAT

2023

50 DADES
SOBRE LA
LLENGUA
CATALANA

INF OR ME CAT

2023

50 DADES
SOBRE LA
LLENGUA
CATALANA

Introducció	3
Dades sociodemogràfiques	4
Cultura i mitjans de comunicació	18
Empresa i serveis	30
Educació i cohesió social	38
Justícia	44
Oficialitat i reconeixement	50
Internet i noves tecnologies	58
Referències	66

L'*InformeCAT* és un recull anual de cinquanta dades sobre la llengua catalana que publica Plataforma per la Llengua. Són dades obtingudes de fonts oficials i també d'enquestes i estudis elaborats o encarregats per la mateixa entitat. L'informe presenta una imatge actualitzada i territorialment completa de la situació de la llengua: la informació és dels darrers mesos i anys i dels diferents territoris que componen el domini lingüístic del català. La finalitat última de l'*InformeCAT* és situar la llengua en el debat públic amb informació precisa i amb un marc conceptual adequat a l'objectiu de recuperar-ne la plena normalitat. Les cinquanta dades estan distribuïdes en set àmbits temàtics: dades sociodemogràfiques, cultura i mitjans de comunicació, empresa i serveis, educació i cohesió social, justícia, oficialitat i reconeixement, i internet i noves tecnologies.

L'*InformeCAT 2023*, la dotzena edició del report, presenta una imatge complexa de la situació: la llengua té problemes però també té un gran potencial. L'origen dels problemes és, per davant de tot, de caràcter ideològic, polític i jurídic. El català ha estat els darrers segles una llengua sotmesa a la repressió, la relegació i la desvaloració oficials. Encara en l'actualitat, i amb l'excepció d'Andorra, el català té als territoris on és la llengua autòctona un estatus legal inferior a aquell que tenen altres idiomes sobrevinguts, imposats per les autoritats. La relegació del català es deu, en última instància, als nacionalismes oficials dels estats espanyol, francès i italià, profundament supremacistes en matèria lingüística i cultural. Aquestes ideologies imposen i privilegien l'ús del castellà, el francès i l'italià en tota mena d'àmbits de la vida social, circumstància que comporta la pèrdua d'espais d'ús i de valor simbòlic i utilitari del català.

L'*InformeCAT* d'enguany inclou algunes dades que mostren aquestes desigualtats estructurals. A Catalunya, el 81,3% de les peticions als jutjats de documentació en català són desateses. També a Catalunya, el 73,3% dels fiscals no tenen acreditat cap coneixement de català. Encara a Catalunya, vint-i-vuit centres educatius han estat forçats pels jutjats a fer el 25,0% de l'ensenyament en castellà. El 2021, el 24,6% dels treballadors de l'administració autonòmica valenciana refusaven d'atendre els ciutadans en valencià. El 2022, les institucions generals espanyoles van imposar l'ús del castellà en la sol·licitud de fins a 51 nous ajuts públics i premis. El 2023, la justícia francesa ha prohibit l'ús del català amb traducció posterior al francès en els plens municipals, arran de la denúncia del prefecte dels Pirineus Orientals a cinc municipis de la Catalunya Nord. Segons el tribunal francès, la traducció al francès atempta contra la seva primacia.

INTRODUCCIÓ

La desigualtat estructural i la intervenció estatal a favor de les llengües d'estat afavoreix la substitució lingüística i la residualització del català. A les comarques catalanoparlants del País Valencià, tres de cada deu persones no saben parlar gens de valencià. També a la zona valencianoparlant del País Valencià, només el 31,6% dels habitants parlen alguna vegada en valencià amb els desconeguts, dada que contrasta amb el 45,4% que el fa servir amb els amics en alguna ocasió. El català no és la llengua habitual d'una majoria dels joves en cap dels districtes de Barcelona, i a Nou Barris ho és només del 5,1%.

Malgrat els problemes, però, el català té també un gran potencial. En primer lloc, el català és encara avui la llengua d'una comunitat de parlants viva i dinàmica, amb unes dimensions mitjanes en termes europeus. Només a l'Estat espanyol, quatre milions i mig de persones tenen el català com a llengua inicial (el 9,9% de la població) i onze milions i mig saben parlar-lo (el 25,2%).

Els catalanoparlants, i també moltes altres persones que viuen al domini lingüístic, valoren la llengua, la senten com a pròpia, en desitgen la vitalitat i reclamen un tracte igualitari. A Catalunya, el 84,0 % dels catalanoparlants estan d'acord que el català sigui llengua oficial de la Unió Europea. El 95,3% dels habitants de Catalunya, el 86,5% dels del País Valencià i el 77,8% dels de les Illes Balears consideren que el coneixement del català és útil als joves. Gràcies a les campanyes de la societat civil i de les demandes del mercat, les empreses continuen apostant pel català. Entre el desembre de 2021 i el setembre de 2022, les principals plataformes de continguts han afegit més de 600 pel·lícules i sèries en català. El mateix 2022, s'han publicat dotze noves sèries de manga en llengua catalana. Encara el 2022, l'empresa de venda al detall Flying Tiger va incorporar el català en l'etiquetatge. El 2023 TikTok ha incorporat el català al seu catàleg de llengües.

Aquestes dades mostren que la consciència i l'activisme obtenen resultats. Malgrat el tracte discriminatori i les dinàmiques residualitzadores, el català tindrà futur mentre els seus parlants el valorin, l'utilitzin, el reivindiquin i continuïn atraient nous membres per a la comunitat lingüística.

DADES SÒCIO- DEMOGRÀFIQUES

01 Una de cada quatre persones a l'Estat espanyol sap parlar català i prop d'una de cada deu el té com a llengua inicial

Segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística (INE), el 25,2 % dels habitants de l'Estat espanyol tenen la capacitat d'expressar-se en català. Una enquesta del 2021 de l'organisme públic estatal, publicada el desembre del 2022, indica que 11.659.884 persones, d'entre els 46.181.637 habitants de l'Estat, saben parlar la llengua: 9.137.502, «bé» (19,8 %), i 2.522.382, «amb dificultat» (5,5 %). Els que entenen la llengua catalana s'enfilen als 12.945.938, el 28,0 % de la població.

El mateix estudi de l'INE mostra que el 9,9 % dels habitants de l'Estat espanyol són parlants inicials de català. Això vol dir que el català és la llengua inicial de prop d'un de cada deu habitants. Específicament, 3.235.846 persones tenen el català com a llengua inicial exclusiva (el 7,0 % del total de l'Estat), i 1.359.876 persones més són bilingües inicials amb el castellà (el 2,9 %). La llengua inicial és la primera que s'aprèn, generalment a casa amb els pares, i en llenguatge col·loquial es coneix com la llengua materna.

Cal tenir en compte que l'enquesta diferencia el «català», el «valencià» i el «català (mallorquí, menorquí, eivissenc o formenter)», una pràctica negacionista de la unitat de la llengua habitual de les administracions espanyoles. Aquesta pràctica fa més difícil saber el total de parlants inicials de català perquè el recull estatal de dades no ofereix la xifra ni el percentatge de parlants inicials de «valencià i castellà», que queden subsumits en la categoria «altres». Per bé que l'enquesta ofereix les dades desglossades per comunitats autònomes i en el recull del País Valencià sí que s'hi inclouen els bilingües inicials (416.286 persones), no es pot saber quants valencians bilingües inicials viuen fora del territori.

Segons l'INE, els parlants inicials de castellà en exclusiva són 34.477.775 persones, el 74,7 % de la població. Els parlants inicials de romanès, àrab (sol o amb el castellà), anglès, francès, italià, alemany i altres llengües no estatals són 4.782.915, el 10,5 % de la població. Els reculls autonòmics permeten desagregar els parlants de «valencià i castellà» al País Valencià, i els parlants de basc de les llengües estrangeres «altres», i afegir-los als de les llengües estatals. Amb tot, els parlants d'aragonès i d'asturià són agrupats amb els parlants de llengües estrangeres «altres» fins i tot en els reculls autonòmics, i això fa que no es pugui determinar amb exactitud el nombre de parlants de les llengües autòctones. Tanmateix, com que els parlants d'aquests idiomes són relativament pocs, es pot dir que al voltant del 14,8 % dels ciutadans de l'Estat espanyol són parlants inicials d'idiomes autòctons diferents del castellà. La legislació espanyola privilegia el castellà i limita els drets dels parlants d'altres idiomes estatals, tan territorialment com substancialment. Això vol dir que prop del 15,0 % dels habitants, i un percentatge encara més elevat dels ciutadans, són discriminats lingüísticament per la legislació espanyola..

02 El 95,0 % dels habitants de Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears parlen bé el castellà, i només el 65,1 % parlen bé el català

Les dades conjuntes dels tres grans territoris catalanoparlants sota jurisdicció espanyola mostren que hi ha un percentatge molt més alt de població que declara parlar bé el castellà (95,0 %) que no pas el català (65,1 %). Catalunya és el territori amb un percentatge més elevat de persones que s'expressen bé en català: el 75,0 %. A les Illes Balears, els que diuen que el parlen bé són el 59,5 %, i al País Valencià, el 51,6 %.

Aquestes dades es poden consultar a l'Enquesta de Característiques Essencials de la Població i els Habitatges feta per l'Institut Nacional d'Estadística (INE) l'any 2022. En aquesta enquesta es recullen algunes dades sociolingüístiques sobre el coneixement i les llengües familiars de tots els habitants de l'Estat espanyol.

	Parla bé el català	Parla bé el castellà
Illes Balears	59,5 %	94,1 %
Catalunya	75,0 %	95,3 %
País Valencià	51,6 %	94,7 %
Total	65,1 %	95,0 %

03 Més del 64,0 % dels menorquins empren el català com a llengua habitual i el percentatge creix fins al 73,0 % entre els joves

El català és la llengua d'ús habitual majoritària a Menorca. Tal com es desprèn d'un estudi elaborat per Plataforma per la Llengua mitjançant una enquesta a una mostra significativa d'habitants de Menorca, el 64,2 % declara que el català és la seva llengua habitual; un percentatge que augmenta fins al 68,2 % si s'hi inclouen, també, els que usen tant el català com el castellà de manera habitual.

La dada sobre l'ús habitual és especialment positiva per al català en les franges més joves de la societat: en aquella en què es troben els joves entre 18 i 35 anys, l'ús del català com a llengua habitual puja fins al 73,0 %. A més, d'aquesta mateixa enquesta es desprenen altres dades interessants: un 61,6 % de la població té el català com a llengua inicial (el 63,5 %, si es tenen en compte els bilingües inicials), més del 95,0 % entén el català i prop d'un 80,0 % el sap parlar. Respecte de les actituds lingüístiques, el 86,6 % creu que aprendre català és útil per a infants i joves. Pel que fa a la unitat de la llengua, el 78,6 % considera que a Palma, València i Barcelona es parlen tres varietats d'una mateixa llengua.

04 El 32,1 % dels residents al País Valencià parlen valencià amb els fills, tot i que només el 22,2 % el parlen amb la parella

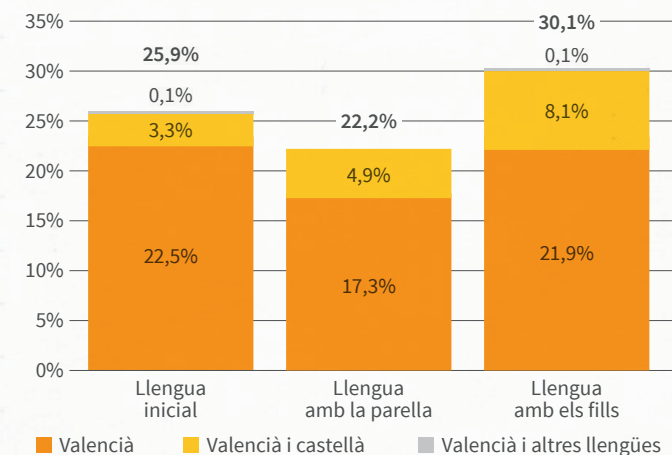
A l'Enquesta sobre el coneixement i ús del valencià feta per la Generalitat Valenciana el 2021 apareixen diverses preguntes respecte dels usos lingüístics i la transmissió lingüística del valencià. Una d'aquestes dades mostra una tendència positiva per al valencià, ja

DADES SOCIO- DEMOGRÀFIQUES

que el seu ús amb els fills, exclusiu o combinat amb altres llengües, és més elevat (30,1 %) que amb la parella (22,2 %), i és també més elevat que l'ús que en feien els entrevistats en la infància, generalment amb els pares (25,9 %). La transmissió familiar del valencià també és positiva si no es tenen en compte els que en fan un ús bilingüe amb el castellà, ja que el percentatge d'ús amb els fills és gairebé 6 punts més alt que el de l'ús amb la parella, i 1 punt més alt que els que tenen el valencià com a llengua inicial.

Preguntats pels motius pels quals els valencians passen de parlar en castellà amb els pares a fer-ho en valencià amb els fills, el 33,5 % diuen que ho fan perquè «és normal si vius a la Comunitat Valenciana», i el 30,9 % perquè «és com parle amb la parella».

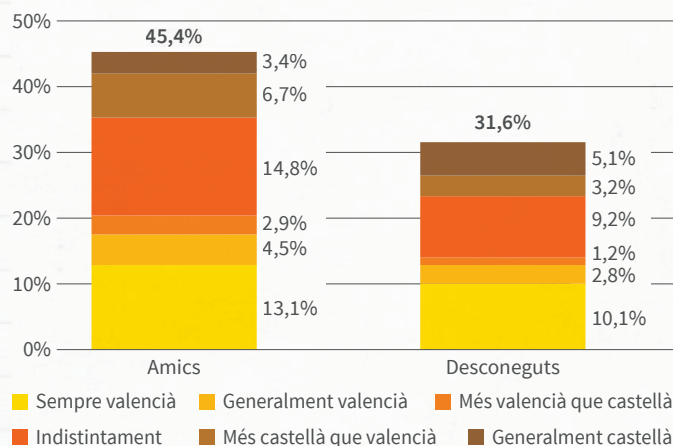
En els càlculs d'aquests percentatges no s'han computat els enquestats que responien que no ho sabien o bé que no responien (NS/NC). Convé destacar, a més, que dels 7.171 enquestats, no tots tenien fills o parella, així que el nombre d'enquestats que han respost la pregunta sobre la llengua d'interacció amb la parella (6.885) i amb els fills (4.482) no es correspon amb la totalitat de la mostra.

05 A la zona valencianoparlant del País Valencià, només el 31,6 % usen alguna vegada el valencià amb els desconeguts, mentre que amb els amics el fan servir el 45,4 %

Segons les dades de l'Enquesta sobre el coneixement i ús social del valencià de l'any 2021, l'ús de la llengua amb els amics és molt superior que l'ús amb els desconeguts. Sumant les diferents opcions de resposta que inclouen l'ús del valencià, sigui en exclusivitat o bé combinat amb el castellà, el 45,4 % dels habitants de la zona valencianoparlant utilitzen, en alguna ocasió, el valencià amb els amics, mentre que en el cas dels desconeguts el percentatge és del 31,6 %.

També és superior l'ús amb els amics que amb els desconeguts, si només es tenen en compte les opcions que inclouen un ús majoritari de la llengua (és a dir, la suma de les categories «sempre valencià», «ge-

DADES SOCIO- DEMOGRÀFIQUES

neralment valencià» i «Més valencià que castellà»), ja que el percentatge és del 20,5 % amb els amics i del 14,1 % amb els desconeguts.

La mateixa enquesta indica que només el 5,5 % de la població es manté parlant en valencià quan l'interlocutor els parla en castellà. Per contra, el 50,7 % dels enquestats reconeixen que canvien al castellà; el 0,1 % responen que interrompen la conversa, i el 43,3 % afirmen que mai no s'adrecen a ningú en valencià. En canvi, el 39,2 % dels enquestats diuen que es mantenen en castellà encara que l'interlocutor els respongui en valencià. El percentatge dels que es mantenen en valencià és significativament més baix que en altres territoris, tot i que arreu està lluny de ser majoritari: a Catalunya el 12,0 % de la població continua parlant en català quan l'interlocutor parla una altra llengua; a les Illes Balears, ho fa el 9,4 %, i a Andorra, el 20,6 %. Si es ponderen els resultats segons el nombre de població de cadascun dels quatre territoris l'any 2022, el percentatge de persones que es mantenen en català malgrat que l'interlocutor els parlés en una altra llengua era del 9,5 % en el conjunt d'aquests territoris.

En els càlculs d'aquests percentatges no s'han computat els enquestats que responien que no ho sabien o bé que no responien (NS/NC).

06 Més del 85,0 % de la població del Ripollès, el Montsià i el Baix Ebre s'identifica amb el català

Les dades unificades de les tres onades del Baròmetre d'Opinió Política (BOP) del 2022, que agrupen una mostra de 6.000 persones, permeten obtenir dades desagregades per comarques d'algunes preguntes sociolingüístiques. Una d'aquestes preguntes és la llengua d'identificació de la població. Les dades mostren que el Ripollès és la comarca catalana amb més percentatge d'habitants que s'identifiquen únicament amb el català (95,2 %), seguit del Montsià

(89,3 %) i el Baix Ebre (85,5 %). D'altra banda, el Baix Llobregat (29,3 %), el Vallès Occidental (30,5 %) i el Barcelonès (33,0 %) són les comarques amb menys percentatge de població que s'identifica únicament amb el català.

Per contextualitzar aquestes dades, cal esmentar que en el global de Catalunya el percentatge d'identificació única amb el català és del 42,1 %. És a dir, la diferència respecte a la comarca amb menys identificació exclusiva amb el català és de prop de 13 punts. Amb tot, el català com a llengua d'identificació té percentatges més elevats que com a llengua inicial, i d'això es dedueix que una part important de les persones que s'identifiquen amb el català tenen el castellà o altres llengües com a llengües familiars.

	Català	Català i castellà	Castellà	Aranès	Altres llengües o altres combinacions
Total Catalunya +	42,1 %	11,7 %	43,7 %	0,0 %	2,3 %
Ripollès	95,2 %	0,0 %	*	*	*
Montsià	89,3 %	1,8 %	7,1 %	*	*
Baix Ebre	85,5 %	4,3 %	*	*	*
Noguera	81,8 %	0,0 %	12,1 %	*	*
Urgell	81,8 %	0,0 %	*	*	*
Priorat	80,0 %	*	*	*	*
Ribera d'Ebre	80,0 %	*	*	*	*
Garrigues	77,3 %	4,5 %	*	*	*
Pla d'Urgell	75,0 %	4,2 %	*	*	12,5 %
Garrotxa	74,7 %	4,0 %	20,0 %	*	*
Alt Urgell	73,0 %	0,0 %	27,0 %	*	*
Terra Alta	72,7 %	9,1 %	*	*	*

DADES SÒCIO-
DEMOGRÀFIQUES

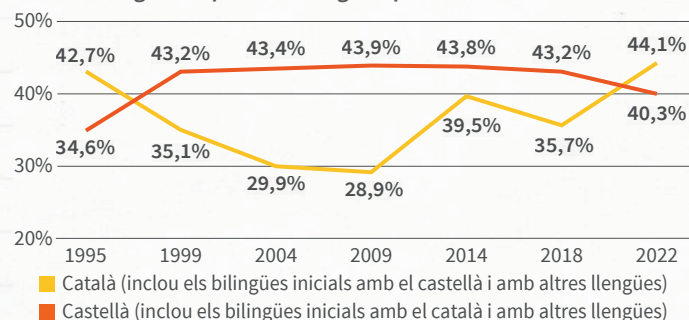
	Català	Català i castellà	Castellà	Aranès	Altres llengües o altres combinacions
Osona	70,9 %	10,5 %	*	*	*
Berguedà	67,6 %	20,6 %	*	*	*
Cerdanya	66,7 %	*	*	*	*
Alt Camp	61,7 %	6,7 %	*	*	*
Alt Empordà	60,8 %	9,5 %	*	*	*
Segrià	60,6 %	7,1 %	*	*	*
Baix Empordà	60,0 %	11,8 %	*	*	*
Gironès	58,7 %	14,8 %	*	*	*
Pla de l'Estany	70,9 %	10,5 %	*	*	*
Alt Penedès	55,2 %	*	37,5 %	*	*
Bages	53,3 %	*	*	*	0,0 %
Baix Camp	*	*	*	*	*
Maresme	*	*	*	*	*
Garraf	*	*	*	*	*
Selva	*	*	*	*	*
Vallès Oriental	*	22,4 %	35,3 %	*	*
Anoia	*	*	*	*	*
Tarragonès	*	*	*	*	*
Baix Penedès	*	*	*	*	*
Barcelonès	33,0 %	11,8 %	*	*	*
Vallès Occidental	30,5 %	15,7 %	51,3 %	*	*
Vall d'Aran	*	*	*	10,0 %	*
Baix Llobregat	29,3 %	12,5 %	*	*	*

07 El percentatge dels habitants d'Andorra que diuen que el català és la llengua en què van aprendre a parlar creix, en quatre anys, del 35,7 % al 44,1 %, i la situació torna al nivell de l'any 1995

La publicació, el 2022, de l'Enquesta de coneixements i usos lingüístics d'Andorra permet veure l'evolució de la situació del català al Principat entre el 1995 i el 2022. Després que les dades de principi de segle fossin preocupants, les dades del 2022 apunten, de manera general, a una recuperació molt positiva de la situació de la llengua.

Un exemple clar d'aquesta recuperació és que el 44,1 % de la població andorrana declarava el 2022 que la primera llengua que havia après a la vida era el català, fos de forma exclusiva o bé juntament amb alguna altra llengua. Aquesta xifra suposava un augment de gairebé 9 punts respecte de l'onada de l'enquesta de l'any 2018, i de gairebé 15 punts respecte de l'any 2009, moment en què el català va tenir la xifra històrica més baixa. A més, el 2022 el català era la llengua amb més parlants inicials, per sobre del castellà, un fet que no es produïa des del 1995.

Població segons la primera llengua apresada

08 Augmenta un 44,7 % la proporció de residents a les comarques valencianoparlants que no saben parlar gens de valencià, i ja en són 3 de cada 10

Dades d'una enquesta de la Generalitat Valenciana indiquen que el coneixement del català ha retrocedit pràcticament 10 punts percentuals en cinc anys al País Valencià. L'enquesta de coneixement i ús social del valencià de l'any 2015 recollia que només el 21,7 % dels habitants no sabien parlar «gens» en valencià, mentre que el 78,3 % el sabien parlar «perfectament», «bastant bé» o «un poc». La mateixa enquesta de l'any 2021 indicava que els que no sabien parlar «gens» en valencià eren el 31,4 %, i que els que sabien parlar la llengua en algun grau s'havien reduït al 68,6 %. Es tracta d'un augment del 44,7 % de les persones que no saben gens de valencià, una dinàmica molt preocupant per a la salut de la llengua.

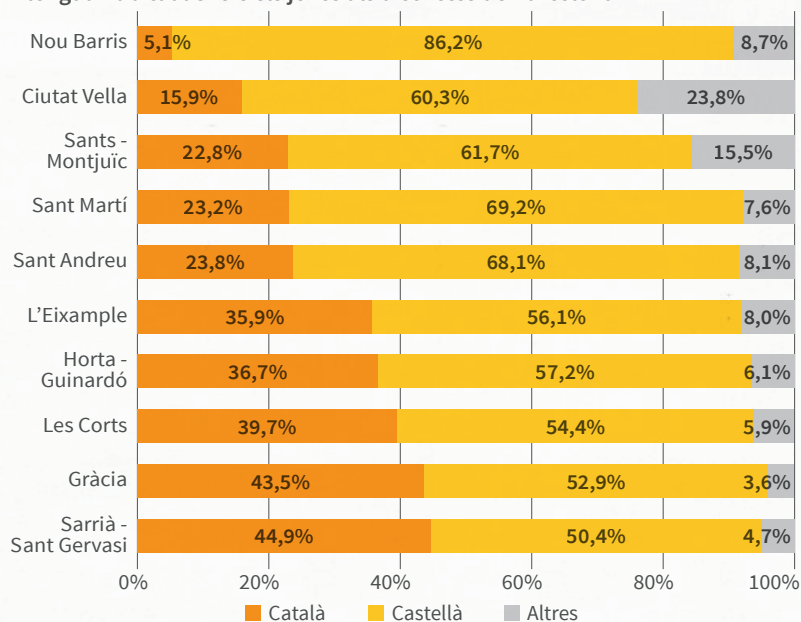
Les enquestes de la Generalitat Valenciana també indicaven que la proporció dels que sabien parlar en valencià «perfectament» s'havia reduït pràcticament en 5 punts percentuals: si el 2015 eren el 33,0 %, el 2021 havien baixat al 28,7 %. Les habilitats lingüístiques de la població afecten de manera evident l'ús de les llengües: com més persones coneixen una llengua, més facilitats tindran els seus parlants per fer-la servir.

En els càlculs d'aquests percentatges no s'han computat els enquestats que responien que no ho sabien o bé que no responien (NS/NC).

09 El català és la llengua habitual de només el 5,1 % dels joves de Nou Barris i no arriba al 50,0 % en cap dels districtes de Barcelona

Només un de cada vint joves residents al districte barceloní de Nou Barris parla la llengua pròpia de Catalunya de manera habitual. Concretament, ho fan el 5,1 % d'aquests joves. El castellà, en canvi, és llengua habitual del 86,2 % dels joves del districte, pràcticament nou de cada deu. Aquestes dades es desprenen de l'Enquesta a la Joventut de Barcelona del 2020.

Llengua habitual entre els joves als districtes de Barcelona

DADES SOCIO- DEMOGRÀFIQUES

Molts residents de Nou Barris procedeixen de territoris tradicionalment castellanoparlants: dades de l'Ajuntament de Barcelona indiquen que 33.077 residents són nascuts a territoris no catalanoparlants de l'Estat espanyol, i 18.253 més són ciutadans de països tradicionalment castellanoparlants; xifres que, sumades, constitueixen un 29,6 % dels 173.552 veïns del districte. A més, una bona part dels residents nascuts a Catalunya són fills de pares immigrants castellanoparlants, fet que explica, en part, aquesta preponderància del castellà.

Amb tot, altres dades de l'Ajuntament apunten que l'any 2021 el 10,4 % dels residents a Nou Barris eren ciutadans de països en què, tradicionalment, no s'ha parlat castellà: concretament, 17.973 dels 36.226 residents amb ciutadania estrangera eren de països no hispanòfons. Aquest seguit de dades indiquen que almenys en aquest districte el català ha perdut el seu rol tradicional de llengua d'ús general i d'adopció generalitzada dels nouvinguts i de les segones generacions, funcions que ha assumit el castellà.

Per bé que Nou Barris és el districte en què la situació del català és més precària, la llengua pròpia no es troba en una situació de normalitat a cap dels districtes de la capital catalana. Segons l'Enquesta a la Joventut del 2020, els districtes on més joves parlen habitualment català són Sarrià Sant-Gervasi i Gràcia, però en cap dels dos casos no arriben al 50,0 %: són el 44,9 % i el 43,5 %, respectivament.

CULTURA I MITJANS DE COMUNICACIÓ

10 Més de 600 pel·lícules i sèries en català s'han incorporat a les principals plataformes en pocs mesos

El 2022 es va començar a notar de manera important que les plataformes de vídeo sota demanda incorporaven pel·lícules i sèries en català. En total, segons una notícia de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA), en el període de deu mesos entre desembre del 2021 i setembre del 2022 l'augment va ser de 632 pel·lícules i sèries.

Entre les vuit principals plataformes de pagament amb aquest tipus de continguts, l'oferta en català que ha crescut més ha estat la d'Amazon Prime Video. A continuació, hi ha la catalana Filmin, que és la plataforma amb més oferta global en català, seguida de RakutenTV, una plataforma internacional amb seu a Barcelona. El català també ha augmentat a Movistar+, Disney+, Apple i Netflix, tot i que a un ritme més baix. HBO ha estat l'última a incorporar el català al seu catàleg, i ho ha fet a un ritme marcadament lent. Segons un estudi de Plataforma per la Llengua del juny del 2021, a HBO hi havia 404 títols que, tot i que tenien una versió prèvia en català, aquesta versió no era incorporada al catàleg per part de la plataforma. Es tracta de 318 títols doblats i 86 de subtitulats.

Aquest creixement de la presència de films en català arriba després que la societat civil ho hagi demanat de manera insistent i que les qüestions lingüístiques de la llei de comunicació audiovisual espanyola s'hagin mediatitzat. Aquesta llei, aprovada finalment el juliol del 2022, regula, entre altres coses, les plataformes de vídeo sota demanda. El Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya també ha incidit en el canvi d'actitud d'aquestes empreses. Per exemple, el mes de març del 2022, el Departament va arribar a un acord amb Netflix perquè l'empresa financés la incorporació del català a una setantena de pel·lícules i sèries cada any.

Cal dir que, malgrat l'augment de títols en català, no sempre hi ha manera de saber si un contingut es pot trobar en aquesta llengua, perquè sovint les plataformes no ho difonen. Les webs goitaquefanara.cat i desdelsofa.cat faciliten informació detallada i actualitzada dels continguts disponibles en català a les principals plataformes digitals, i en el marc de la col·laboració amb Plataforma per la Llengua, goitaquefanara.cat també informa de les versions en català existents que les plataformes exclouen.

Plataformes	Desembre 2021	Setembre 2022	Diferència 2021-2022
Filmincat	795	962	167
Rakuten Tv	168	279	111
Movistar+	42	72	30
Prime Video	73	294	221
Apple Tv	53	109	56
Disney+	39	63	24
Netflix	15	34	19
Hbo Max	1	5	4
Total	1186	1818	632

11 Més de quatre anys sense musicals de gran format en català

L'estrena del musical *Golfus de Roma* a final de setembre del 2022 va ser un esdeveniment destacat per la llengua, perquè feia més de 4 anys que no s'estrenava cap musical en català de gran format a l'escena catalana. A més, l'absència de musicals de gran format en català contrasta amb l'oferta aclaparadora en castellà d'aquest gènere («*La jaula de las locas*», «*La familia Addams*», «*Flashdance*», «*Cantando bajo la lluvia*» o «*Billy Elliot*», entre d'altres). Aquesta tendència, que s'ha consolidat els últims anys, pot acabar condicionant el públic més jove.

Abans de *Golfus de Roma*, el 2018 van tenir lloc els darrers musicals de gran format en la nostra llengua, amb *Els Jocs Florals de Canprosa*, estrenat al Teatre Nacional de Catalunya, i *Fun home*, que inaugurava el projecte Onyric del Teatre Condal, pensat perquè la sala s'especialitzés en aquest gènere. El 2023 ha començat també amb musicals en català de mitjà format, com «*Pares normals*», «*L'alegria que passa*» o «*Bye bye, monstre*»; però l'espectacle de gran format en la nostra llengua hi és absent.

El sector a Catalunya es queixa que el panorama actual no afavoreix la creació en català, perquè es tracta de produccions molt complexes i costoses que necessiten un suport especial que ara mateix no reben, i per això reclama més inversió pública per a les produccions en català.

12 Només un dels cinc festivals de música més subvencionats per la Generalitat de Catalunya el 2022 té més d'un 30,0 % de música en català

L'any 2022, els festivals de Cap Roig, Vida, Cruïlla, Porta Ferrada i Canet Rock van ser els cinc festivals de música amb més subvenció de la Generalitat de Catalunya. Només un, el Canet Rock, va portar una majoria de grups en llengua catalana, concretament el 70,0 %. En canvi, cap dels altres quatre festivals no va arribar a tenir un 30,0 % de presència de grups en català: al Cruïlla van ser el 17,8 %; al Festival Vida, el 19,6 %; al de Cap Roig, el 24,2 %, i al de Porta Ferrada, el 29,4 %. En tres festivals, el Cap Roig, el Vida i el Porta Ferrada, la presència del català el 2022 va ser similar a la del 2021. En el cas del Canet Rock, va augmentar significativament i va passar del 57,1 % al 70,0 %. En el cas del Cruïlla, la tendència va ser a la inversa: va baixar del 24,7 % al 17,8 %. En el conjunt dels cinc festivals, la presència de català era del 25,0 % dels grups l'any 2022 i del 27,6 % el 2021.

L'Institut de les Empreses Culturals (ICEC) va finançar entre un 10,0 i un 30,0 % del pressupost dels festivals, mitjançant la línia d'ajuts anomenada "ajuts a festivals o cicles musicals, en règim de concurrència competitiva, en les modalitats d'aportacions reintegrables i subvencions". Tanmateix, l'ICEC no va aprofitar aquesta posició per establir requisits que garantissin una presència majoritària de la música en català. Actualment, la presència del català és només un mèrit: la Generalitat valora amb 15 punts, d'un total de 35, el fet que el festival inclogui un 25,0 % de música en català o occità, però no és pas un requisit per obtenir la subvenció. Aquest és, precisament, un dels principals greuges que va denunciar Plataforma per la Llengua el 2018 amb la campanya «Les xifres canten», i que va aconseguir el suport de molts grups musicals i artistes per demanar un canvi a favor del català en els requisits de les subvencions per al sector musical. .

CULTURA I MITJANS DE COMUNICACIÓ

		Atorgat	Reintegrable a retornar	Exempt de reintegrar	Resta de pressupost	Pressupost total a justificar
Cap Roig	2019	116.070 €	371.315 €		No hi ha dades	
	2020	150.000 €	444.963 €	7.500 €	3.770.238,45€	4.372.701,45 €
	2021	140.300 €	351.391 €	0,00 €	1.751.218,40 €	2.242.909,40 €
Festival Vida	2019	116.070 €	211.475 €		No hi ha dades	
	2020	150.000 €	245.423 €	15.000 €	960.378,00 €	1.370.801 €
	2021	147.053 €	265.067 €	22.058 €	1.078.359,00 €	1.512.537 €
	2022	131.150 €	250.729 €	45.000 €	1.204.992,23 €	1.631.871,23 €
Cruïlla	2019	116.070 €	236.870 €		No hi ha dades	
	2020	150.000 €	246.628 €	15.000 €	3.977.886,69 €	4.389.514,69 €
	2021	130.641 €	322.159 €	No hi ha dades / La subvenció va ser en una altra línia d'ajuts, però s'ha decidit incloure-la igualment		
	2022	150.000 €	261.340 €	0,00€	4.115.367,00 €	4.526.707 €
Canet Rock	2019	79.247 €	119.959 €		No hi ha dades	
	2020	112.387 €	106.068 €	28.097 €	601.264,12 €	847.816,12 €
	2021	140.062 €	189.240 €	42.019 €	713.088,15 €	1.084.409,15 €
	2022	116.918 €	214.219 €	45.000 €	578.587,72 €	837.806,72 €
Porta Ferrada	2019	86.570 €	120.192 €		No hi ha dades	
	2020	108.286 €	97.457 €	10.829 €	1.769.565,00 €	1.986.137 €
	2021	130.538 €	161.467 €	0,00 €	1.188.351,00 €	1.480.356 €
	2022	104.488 €	70.914 €	45.000 €	2.390.164,00 €	2.610.566 €

13 Un 43,6 % dels habitants de Catalunya creuen que la presència del català en subtítols i doblatges és insuficient

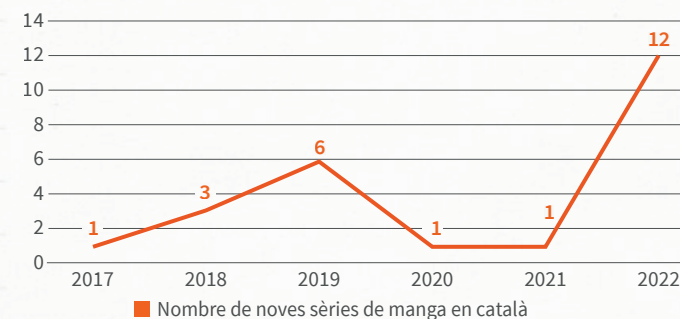
El 43,6 % de la població de Catalunya creu que la presència del català en els subtítols i els doblatges de sèries és insuficient. Són dades de la segona onada de l'Enquesta Òmnibus del 2022, del Centre d'Estudis d'Opinió, que també revela que hi ha un 6,8 % de residents que consideren que la presència de la llengua és excessiva i, sobretot, que un 49,6 % la consideren adequada. Si se segmenten les dades en funció de la llengua inicial dels residents, es pot veure que, entre els catalanoparlants, el 65,9 % consideren que la presència és insuficient, però entre els castellanoparlants aquest percentatge baixa al 35,1 %. Així mateix, també es veu una important diferència entre els qui consideren que la presència de català en el doblatge i la subtitulació és adequada en funció de si són catalanoparlants o castellanoparlants inicials: mentre que el 57,9 % de castellanoparlants la consideren adequada, el percentatge baixa fins al 30,3 % en el cas dels catalanoparlants, que pateixen de primera mà la manca de continguts en la seva llengua. Pel que fa als parlants d'altres llengües, és el grup social que més considera que la presència del català és excessiva (el 15,2 %) o, simplement, adequada (64,1 %), mentre que també és el grup que menys considera que la presència és insuficient (només ho considera el 20,7 %).

	Excessiva	Adequada	Insuficient
Catalanoparlants inicials	3,8 %	30,3 %	65,9 %
Castellanoparlants inicials	7,0 %	57,9 %	35,1 %
Català i castellà inicials	8,5 %	42,6 %	48,9 %
Altres	15,2 %	64,1 %	20,7 %
TOTAL	6,8 %	49,6 %	43,6 %

14 12 noves sèries de manga en català el 2022, tantes com els cinc anys anteriors

El manga en català es troba en un moment dolç. L'any 2022, el còmic japonès en català va viure un veritable esclat amb la traducció de dotze noves sèries, deu de llarga duració i dues de volum solt o «standalone». Nou de les deu sèries multivolum es continuen publicant el 2023, any en què també s'han començat a traduir nombroses col·leccions noves. La xifra de dotze noves sèries el 2022 iguala la dels cinc anys anteriors junts, període en què, a més, van predominar les sèries de pocs volums: entre el 2017 i el 2021 es van publicar cinc noves sèries d'un sol volum, dues de dos volums, una de tres, dues de quatre i només una de llarga durada.

Les noves col·leccions aparegudes en català el 2022 són: «Super Dragon Ball Heroes», «Jujutsu Kaisen 0» (d'un sol volum), «Jujutsu Kaisen: la guerra màgica», «Dr. Slump», «Himitsu Sentai Gorenger - L'esquadró secret dels 5 rangers» (d'un sol volum), «Grendel», «Dodoma», «Guardians de la Nit», «Chainsaw Man», «Tokyo Revengers», «Getter Robot» i «My Hero Academia». Les editorials darrere d'aquest boom són Planeta Còmic, Norma Còmic, Kaji Manga (nou segell del Grup de la Gran Enciclopèdia) i Ooso Còmics.

Any d'inici de la publicació en català	Nom de la col·lecció	Nombre de volums disponibles en català a final del 2022	Nombre de volums totals en japonès a final del 2022
2017	Dragon Ball Super	17	19
2018	El Detectiu Culet	2	7
	La màgia de l'ordre. La novel·la	1	1 (acabada)
	Mazinger Angels	4	4 (acabada)
2019	Aquella vegada que em vaig reencarnar i era en Yamcha	1	1 (acabada)
	Mazinger Otome	1	1 (acabada)
	Mazinger Otome Taisen	1	1 (acabada)
	Cutie Honey, the Legend	1 (volum recopilatori)	2 (acabada)
	Cutie Honey 90's	2	2 (acabada)
	Dynamic Heroes	4	4 (acabada)
2020	Dororon Enma-kun	2	3 (acabada)
2021	Kamen Rider	3	4 (acabada)
2022	Super Dragon Ball Heroes	5	9
	Jujutsu Kaisen 0	1	1 (acabada)
	Jujutsu Kaisen: la guerra màgica	2	21
	Dr. Slump	15	15 (acabada)
	Himitsu Sentai Gorenger - L'esquadró secret dels 5 rangers	1	1 (acabada)
	Grendel	1	3 (acabada)
	Dodoma	1	3 (acabada)

Any d'inici de la publicació en català	Nom de la col·lecció	Nombre de volums disponibles en català a final del 2022	Nombre de volums totals en japonès a final del 2022
2022	Dodoma	1	3 (acabada)
	Guardians de la Nit	2	23 (acabada)
	Chainsaw Man	3	12
	Tokyo Revengers	6	30
	Getter Robot	1	5 (acabada)
	My Hero Academia	14	35 (acabada)

15 El nou conveni del Govern d'Andorra amb els cinemes reduirà a 4 euros el preu de 12 pel·lícules en català cada any

El Govern d'Andorra ha aprovat modificar el conveni amb els cinemes d'Andorra, els cinemes Illa Carlemany, per continuar impulsant el cinema en català. Fins ara, l'acord preveia que l'executiu comprés entre 150 i 200 entrades per a pel·lícules en català, que facilitava gratuïtament a qui les demanés. No obstant això, aquesta fórmula no va acabar de funcionar i l'afluència a les pel·lícules va ser realment baixa: el 2022, no va arribar al 5,0 % del total d'espectadors.

El nou conveni, tanmateix, es proposa que cada mes hi hagi una pel·lícula en català a un preu reduït de 4 euros. La mesura implicarà que el Govern d'Andorra compensi els cinemes per la diferència de preu amb 30.000 euros, i hauria de permetre que els espectadors tinguin el compromís d'anar-hi, tenint en compte que la gratuïtat no afavoria que finalment els espectadors hi assistissin. Les 12 pel·lícules s'aniran anunciant de manera progressiva cada mes.

16 **Només el 5,0 % de l'oferta de venda anticipada d'*Avatar* el primer cap de setmana als cinemes va ser en català**

Segons un estudi elaborat per Catalunya Ràdio, les grans cadenes exhibidores van posar a la venda de forma anticipada 867 sessions de la pel·lícula «*Avatar, el sentit de l'aigua*» per al primer cap de setmana d'exhibició, del 16 al 19 de desembre del 2022. D'aquestes, només 43, el 5,0 %, eren doblades al català.

A més, l'estudi mostrava que a les sessions en català se'ls reservaven pitjors horaris i pitjors condicions tècniques. Per exemple, el dia de l'estrena, de les 181 sessions en 3D, IMAX, iSense o amb sistemes tecnològics especials, només una era en català. Paradoxalment, era la que tenia més entrades venudes en el moment de l'anàlisi. A més, només 14 de les 412 sessions que es van fer en horari de màxima audiència van ser en català, el 3,3 %.

Aquesta situació és contrària a la Llei 20/2010, del cinema, que estableix un mínim del 50,0 % de les sessions en català, i també contradiu la sentència del Tribunal Constitucional espanyol que va rebaixar aquest percentatge al 25,0 %. Alhora, cal tenir en compte que el doblatge d'aquesta pel·lícula va rebre gairebé 60.000 euros de subvenció (un import que incloïa també subtitulació, cartell i tràiler de la pel·lícula).

En altres territoris catalanoparlants, el nombre de sessions encara va ser més ínfim: per exemple, de totes les sessions que hi havia programades per al dia de l'estrena a les Illes Balears, «*Avatar: el sentit de l'aigua*» només es va poder veure en la llengua pròpia en una única sala.

17 **Neix *Al Portal, veus de l'Alguer*, una nova publicació en alguerès que sortirà tres vegades a l'any**

El panorama cultural en català a l'Alguer es va ampliar a mitjan 2022 amb la publicació del primer número de la revista *Al Portal, veus de l'Alguer*. La revista, impulsada pel Centre Cultural Antoni Nughes, l'Obra Cultural de l'Alguer i Plataforma per la Llengua, té l'ambició de continuar la tradició de les publicacions periòdiques editades a l'Alguer, obrint nous debats i actualitzant-ne els continguts.

«*Al Portal*» es publica tres vegades l'any, i es distribueix als quioscos i les llibreries de la ciutat. A més de peces d'actualitat i reportatges sobre la història i la cultura de la ciutat, reflexiona al voltant de la llengua i la identitat. L'objectiu és cohesionar la comunitat lingüística de l'Alguer fent créixer el sentiment d'identitat de les persones que en formen part. La revista cerca alimentar el debat sobre la llengua i estendre, especialment entre els més joves, un suport concret i viu per ajudar-los a recuperar l'ús de l'alguerès en forma oral i escrita.

EMPRESA I SERVEIS

18 Les Corts Valencianes aproven, amb el 52,5 % dels vots, modificacions a la llei de consum per garantir els drets lingüístics dels valencianoparlants

El 29 de desembre del 2022, les Corts Valencianes van aprovar unes esmenes a l'Estatut de les persones consumidores i usuàries per garantir el dret dels ciutadans d'expressar-se en valencià en les relacions de consum. Les esmenes incorporaven la prohibició de la discriminació per raó de llengua i la negació de l'atenció i del tracte incorrecte «per raó de la llengua oficial que [els consumidors i usuaris] empenen en les relacions de consum». A més, el nou redactat establia com a principis rectors de les administracions la protecció dels drets lingüístics i la fiscalització de l'activitat empresarial en matèria de respecte i compliment d'aquests drets. Finalment, el nou text incorporava un agreujant genèric per motius discriminatoris, aplicable a totes les sancions, i preveia la llengua com a motiu discriminatori específic.

Abans, l'Estatut de les persones consumidores i usuàries es limitava a reconèixer en abstracte el dret dels ciutadans d'usar «qualsevol de les llengües oficials de la Comunitat Valenciana» i a encarregar a la Generalitat el foment de «l'ús del valencià en les relacions d'empreses i professionals» amb els consumidors i usuaris. Tanmateix, no existien mecanismes concrets per assegurar el dret d'ús del valencià. Ara, en canvi, l'Estatut de consum dona eines a l'administració per protegir els parlants de valencià en les seves relacions de consum.

Les esmenes a l'Estatut dels consumidors es van incorporar en una norma d'acompanyament dels pressupostos per a l'any 2023, la Llei 8/2022, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat. La Llei 8/2022 va ser aprovada per 52 dels 99 diputats a Corts: 27 dels quals, socialistes; 17, de Compromís, i 8, d'Unides Podem. Aquests diputats representaven una majoria del 52,5 % de la cambra. Les esmenes van ser inicialment proposades als partits per Plataforma per la Llengua.

19 El 86,5 % de residents a la zona valencianoparlant del País Valencià i el 77,8 % dels residents a les Illes Balears creuen que el català és útil per als joves, però només una mica més de la meitat creuen que els sigui útil per a un futur professional d'èxit

Una mica més de la meitat dels residents a les Illes Balears i a les comarques de País Valencià que tenen el català com a llengua pròpia i tradicional (i que concentren aproximadament el 87,0 % de la població valenciana) consideren que aprendre la llengua del territori és útil per als joves per tenir una carrera professional exitosa. Concretament, al País Valencià ho pensen només el 56,2 %, i a les Illes Balears, el 57,2 %. A Catalunya, els que ho creuen són una proporció significativament més gran: el 70,3 %.

Aquestes dades es desprenen d'un seguit d'enquestes encarregades per Plataforma per la Llengua els anys 2021 i 2022, que també mostren que una majoria àmplia dels residents dels tres grans territoris catalanoparlants consideren el català com un aprenentatge útil perquè els joves tinguin més oportunitats de relació social (77,2 % a Catalunya, 62,5 % al País Valencià i 67,3 % a les Illes Balears) i perquè se sentin part de la societat (87,0 %, 74,8 % i 81,5 %, respectivament). Tanmateix, els entrevistats es mostren més d'acord en la utilitat del català en genèric que quan es vincula aquesta utilitat amb algun benefici concret: el 95,3 % dels entrevistats a Catalunya, el 86,5 % al País Valencià i el 77,8 % a les Illes Balears diuen que aprendre la llengua és útil per als joves. Només a les Illes hi ha més enquestats que consideren el català útil per sentir-se part de la societat que com a idea genèrica.

EMPRESA I SERVEIS

Per als joves, aprendre el català / el valencià...		Sí	No	NS / NC
És útil	Catalunya	95,3 %	4,3 %	0,3 %
	País Valencià*	86,5 %	12,2 %	1,3 %
	Illes Balears	77,8 %	18,4 %	3,7 %
És útil per tenir una carrera professional d'èxit	Catalunya	70,3 %	27,9 %	1,8 %
	País Valencià*	56,2 %	40,9 %	2,9 %
	Illes Balears	57,2 %	33,4 %	9,5 %
És útil per tenir més oportunitats de relació social	Catalunya	77,2 %	20,6 %	2,3 %
	País Valencià*	62,5 %	33,9 %	3,6 %
	Illes Balears	67,3 %	25,5 %	7,2 %
És útil per sentir-se part de la societat	Catalunya	87,0 %	11,4 %	1,6 %
	País Valencià*	74,8 %	21,7 %	3,5 %
	Illes Balears	81,5 %	14,6 %	3,8 %

*Els recomptes al País Valencià no inclouen les comarques tradicionalment castellanoparlants, en les quals el català no és llengua pròpia (on viu aproximadament un 13,0 % de la població valenciana).

20 El català esdevé la vint-i-sisena llengua en què Flying Tiger etiqueta els productes

Flying Tiger, l'empresa danesa de venda al detall especialitzada en articles de baix cost, ja etiqueta en català. És la líder al seu sector, que es caracteritza per la venda d'una gran varietat d'articles amb disseny propi, exclusius de la marca i a un preu fix. L'empresa, a inici del 2022 comptava amb un total de 858 botigues presents a 27 països d'Europa i l'Àsia, i superava els 30 milions d'euros anuals de facturació. A final d'any, Flying Tiger ja etiquetava els productes en 26 idiomes, incloent-hi el català.

Pel que fa a altres paràmetres de qualitat lingüística, Flying Tiger aprovava en atenció oral i atenció virtual en català, segons els usuaris de l'aplicació CatalApp, però continuava excloent la llengua al web. En aquest sentit, l'exclusió del català del portal és una situació anòmala, tenint en compte que Flying Tiger té el web en 21 idiomes, entre els quals el suec i el txec, amb un volum similar de parlants que el català; o el finès, l'estonià, l'eslovac, el letó, el lituà, el danès o el noruec, amb menys parlants.

21 L'ús del valencià en les relacions internes al món laboral baixa més de 12 punts en els darrers 6 anys

La presència del valencià en els entorns laborals va disminuir entre el 2015 i el 2021. L'enquesta de coneixement i ús del valencià de la Generalitat Valenciana del 2021 mostra que a la zona valencianoparlant, el 43,5 % dels treballadors utilitzava la llengua pròpia en les relacions internes i el 41,6 % en les externes, fos en exclusiva o bé en combinació amb el castellà. L'any 2015, els que feien servir el valencià internament, però, eren el 56,0 %, i els que ho feien en les relacions externes, el 57,8 %. Si es posa el focus en els treballadors que usaven exclusivament o preferentment el valencià, el 2021 eren el 19,1 % en les relacions internes, i el 21,6 % en les externes, mentre que el 2015 havien estat el 22,1 % i el 18,8 %, respectivament. La davallada en l'ús general s'explica probablement pels canvis demogràfics i l'envelliment de la població valencianoparlant en un context de diglòssia i de subordinació legal i política dels parlants de català.

En els càlculs d'aquests percentatges no s'han computat els enquestats que responien que no ho sabien o que bé no responien (NS/NC), i els que afirmaven que no tenien relacions laborals (només computats a l'enquesta de 2015).

22 En el sector dels bancs, les assegurances i la gestoria, el 74,0 % dels andorrans hi parla només en català, mentre que en els grans magatzems ho fa només el 24,0 %

El català és una llengua que ha estat històricament minoritzada, circumstància que ha propiciat la diglòssia, un ús de la llengua marcadament diferenciat segons l'àmbit i els interlocutors. A la base de la diglòssia hi ha la percepció d'una jerarquia entre llengües i entre grups lingüístics. Per bé que Andorra s'ha mantingut al llarg dels segles com un estat independent, la situació general de la llengua ha introduït la diglòssia també al Principat pirinenc.

L'any 2022, tan sols el 24,0 % dels habitants d'Andorra parlaven «només català» als grans magatzems. El 33,0 % hi parlava «català i castellà», i el 38,0 % «només castellà». Per contra, el 74,0 % parlava «només català» amb els bancs, les asseguradores i les gestories, el 7,0 % hi parlava «català i castellà» i tan sols el 17,0 % «només castellà». És possible que això s'expliqui, en part, per la presència més elevada d'immigrants, i d'immigrants castellanoparlants, entre el personal dels grans magatzems: un dels efectes de la diglòssia és que els membres del grup lingüístic relegat s'adaptin a la llengua del grup lingüístic privilegiat, fins i tot allà on la llengua del grup lingüístic relegat és l'única oficial. Amb tot, cal tenir en compte que el 2022 el català era la llengua inicial o «materna» del 44,0 % de la població andorrana; el castellà, del 40,3 %; el portuguès, del 13,5 %, i el francès, del 10,0 %.

23 Seat i Cupra només usen el català al web d'Andorra, tot i que només hi viu el 0,6 % de la població del domini lingüístic

L'oficialitat, l'ús oficial i el reconeixement estatal d'una llengua són factors importants per preservar-la. Afecten de manera directa els àmbits institucional, administratiu i jurídic, i, sovint, a partir de l'obra legislativa, també tenen conseqüències en el comportament del sector privat: no només pel que fa a les obligacions legals concretes que les empreses han de satisfer, sinó perquè el mateix comportament dels agents privats té en compte el reconeixement que dona l'estat a una llengua, perquè té una forta càrrega simbòlica.

Un exemple clar d'això és l'actitud contradictòria de Seat i Cupra, dues automobilístiques, pel que fa a la inclusió del català al web d'Andorra i dels estats espanyol i francès. Els webs corporatius de Seat i Cupra geolocalitzats a Andorra són en català i, per tant, tenen tot el catàleg disponible en aquesta llengua. En canvi, els webs de l'Estat espanyol i francès només es troben a l'abast en castellà i francès, respectivament. Cal tenir present que l'any 2021, la població d'Andorra era de 79.535 persones, un mer 0,6 % dels 13.971.454 residents al domini lingüístic del català aquell mateix any.

A més, també cal tenir en compte que Seat i Cupra, totes dues sorgides de la mateixa matriu i actualment part del Grup Volkswagen, tenen una forta implantació al domini lingüístic català. De fet, l'única planta de Seat a l'Estat espanyol està situada a Martorell, amb una superfície de més de 2.800.000 metres quadrats i una plantilla de més d'11.000 treballadors. Per la seva banda, Cupra opera al mateix centre fabril i hi dissenya la meitat dels seus models de cotxes.

24 El 2022 hi va haver 28 centres educatius catalans afectats per la imposició del 25,0 % de castellà dels tribunals

28 centres educatius continuen aplicant el 25,0 % de castellà en el currículum, un percentatge imposat pels tribunals, malgrat que el Parlament de Catalunya va aprovar el juny del 2022 la Llei 8/2022 i el Decret llei 6/2022 (tots dos pendents d'una qüestió d'inconstitucionalitat plantejada pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya), normes que no permeten l'aplicació de percentatges en els usos lingüístics. Cal tenir en compte, també, que al marge d'aquests 28 centres, molts altres fan matèries no lingüístiques en llengua castellana, en contravenció de la normativa i sense cap requeriment judicial.

Per bé que, a causa de l'aprovació de la nova normativa, no s'hauria d'aplicar la sentència 5201/2020, que imposava un mínim del 25,0 % en castellà a tots els centres educatius de Catalunya, el Tribunal

EDUCACIÓ I COHESIÓ SOCIAL

Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) va buscar la manera de mantenir aquesta intromissió. Per aconseguir-ho, va ordenar als 26 centres educatius que abans de la nova normativa tenien una sentència ferma (12 centres), o una sentència no ferma o mesures cautelars (14 centres), que continuessin aplicant aquest percentatge de castellà. Aquestes exigències són obertament contradictòries amb el Decret llei 6/2022, que estableix, en la disposició addicional primera, que els centres que hagin adoptat mesures singulars s'ajustin a la nova normativa.

A més, a aquests 26 centres educatius se n'han afegit dos més que han d'impartir un 25,0 % de castellà, l'un amb sentència (no ferma) i l'altre amb mesures cautelars. En aquests casos, però, la resolució judicial evita establir un percentatge i, en canvi, dictamina que s'ha d'impartir una assignatura troncal en castellà, al marge de la matèria de Llengua i literatura castellana.

El Tribunal Superior ha argumentat que no pertoca a la Generalitat decidir sobre les resolucions judicials, tot obviant que els tribunals no poden canviar el contingut de la legislació que emana dels parlaments. Des que va començar l'ofensiva judicial el 2014 amb el degoteig de sentències d'aquesta mena, hi ha hagut 50 centres educatius afectats, del total dels gairebé 3.000 centres de primària i secundària de Catalunya.

Cal tenir en compte que aquesta imposició es produeix en un moment en què el coneixement del català es troba lluny de la normalitat. Segons les dades de la prova de competències bàsiques feta pel Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu de Catalunya a 4t d'ESO el 2022, el 14,8 % de l'alumnat fa més de 12 faltes en català, mentre que aquest percentatge per al castellà és del 7,5 %, gairebé la meitat. De mitjana, els estudiants de 4t d'ESO fan 6,8 faltes en la part de redacció de la prova de competència lingüística en llengua catalana, mentre que només en fan 5,7 en la redacció de la prova de competència lingüística en llengua castellana.

25 **Només 10 famílies de les Illes Balears demanen el 25,0 % de castellà a les aules**

A diferència de Catalunya, a les Illes Balears no hi ha hagut mai una sentència que obligui un centre educatiu a impartir el 25,0 % del currículum en castellà, ni del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears ni del Tribunal Suprem. A més, segons que afirmava el mateix conseller d'Educació de les Illes Balears, Martí March, en una resposta a una pregunta parlamentària el setembre del 2022, tan sols deu famílies havien demanat formalment a l'administració que es fessin un 25,0 % de les hores lectives en castellà. Tot i que la normativa de les Illes Balears (el conegut Decret de Mínims i la Llei 1/2022, de 8 de març, d'Educació de les Illes Balears, aprovada recentment) estableix que hi ha d'haver un mínim del 50,0 % de català en qualsevol centre, la resta depèn del consell escolar de cada centre i s'ha d'adaptar a la situació sociolingüística concreta.

26 **El 97,2 % dels alumnes de Catalunya van fer les proves de la selectivitat en català, tot i la imposició dels tribunals de lliurar els exàmens també en castellà**

L'abril del 2022, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) va declarar nul·les les instruccions del Consell Interuniversitari de Catalunya (CIC) per a les proves PAU i va determinar que els estudiants que s'examinen de la selectivitat no poden rebre per defecte l'examen només en català i que no s'han de significar per obtenir-lo en castellà.

El Departament d'Universitats i Recerca va sortir del pas amb unes instruccions diferents que prioritzaven el català, però sense contradir el tribunal. Els alumnes havien d'omplir un formulari al principi de tot de les proves per dir en quina llengua volien fer l'examen.

El 97,2 % va respondre que el volia en català, una xifra que va pujar respecte de l'any anterior, quan era gairebé el 96,0 %.

D'altra banda, el 100,0 % dels ebrencs que van participar en les proves PAU van optar per fer els exàmens en català el primer dia de la selectivitat, un total de 600 estudiants. Les Terres de l'Ebre són el territori més catalanoparlant de Catalunya i, en general, de tot el domini lingüístic.

27 **400 famílies s'han adherit al projecte del Comú de l'Alguer perquè els seus fills aprenguin català a l'escola**

400 famílies alguereses han demanat que els seus fills puguin fer activitats curriculars i extracurriculars en català a l'escola a partir del setembre del 2023. Són el 16,4 % del total de famílies alguereses amb fills en edat escolar, i ho han demanat a través d'un formulari en línia impulsat per la Regidoria de Cultura, Turisme i Afers Generals del Municipi de l'Alguer, i la Consulta Cívica de Polítiques Lingüístiques. Tots dos organismes han activat el projecte En Alguerès – Per una escola més rica, amb la voluntat de facilitar que qui ho vulgui pugui aprendre català. Fins ara, l'opció no existia en la inscripció escolar i els pares ho havien de demanar expressament.

Amb aquestes 400 sol·licituds, ara la regidoria es posarà en contacte amb les escoles perquè dissenyin activitats didàctiques i generin materials d'aprenentatge. No obstant això, un dels reptes per garantir que es fan aquestes activitats serà que hi hagi prou docents per cobrir-ne la demanda: a començament del 2023 només hi havia 24 professors titulars amb el C1 de català en la variant algueresa, i el govern sard només permet ser docent si s'és sard, s'ha fet la formació a Sardenya i es té experiència dins del sistema educatiu italià. Cal recordar que, segons «*Els usos lingüístics a l'Alguer*», un estudi del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, el 92,3 % dels algueresos voldrien que el català s'ensenyés a les escoles, i el 77,2 % voldria parlar-lo o continuar parlant-lo en el futur, fos com a idioma únic o bé conjuntament amb altres idiomes, especialment l'italià.

28 Només l'1,8 % dels alumnes de la Catalunya del Nord poden fer immersió en català

El curs escolar 2022-2023, un total de 1.405 alumnes a la Catalunya del Nord van fer els estudis en un sistema d'immersió lingüística en català: 1.100 als centres associatius de la Bressola i 305 als de l'associació Arrels, integrats al sistema públic. Aquests alumnes suposaven l'1,8 % dels 76.921 estudiants preuniversitaris del departament dels Pirineus Orientals, 38.221 al primer grau i 38.700 al segon.

Tot i l'escassetat d'alumnes que segueixen un programa d'immersió lingüística, els que reben algun ensenyament de català o en català són pràcticament un de cada cinc. Com ja explicava l'*InformeCAT 2022*, el 19,3 % dels escolaritzats van fer alguna matèria de català o en català l'any 2021. Aquestes proporcions, però, no cobreixen l'elevada demanda que té l'ensenyament en català a la Catalunya Nord.

Dades de la Generalitat de Catalunya l'any 2015 indiquen que el 76,1 % dels residents estaven «totalment d'acord» o «més aviat d'acord» amb un «ensenyament bilingüe català-francès a l'escola». El 80,3 % es mostrava favorable a l'ensenyament del català com a assignatura. Aquest consens social va facilitar que el juny del 2022 els governs de la República francesa, la regió d'Occitània i el departament dels Pirineus Orientals signessin un acord-marc per al desenvolupament i l'estructuració de l'ensenyament del català, amb l'objectiu que abans del 2032 tots els alumnes tinguessin l'opció d'aprendre la llengua a l'escola.

29 Només 10.000 euros per al Programa Jesús Moncada per a la difusió del català en el sistema educatiu aragonès

El govern aragonès va pressupostar un màxim de 10.000 euros per al Programa Jesús Moncada el curs acadèmic 2022/2023. Aquesta iniciativa promou les activitats i l'ensenyament del català en el sistema educatiu a la Franja de Ponent. El català, llengua autòctona i tradicional d'aquestes comarques, no és oficial a l'Aragó, com tampoc no ho és la mateixa llengua aragonesa. Tanmateix, l'Estatut d'Autonomia preveu que «les llengües i modalitats lingüístiques pròpies de l'Aragó constitueixen una de les manifestacions més destacades del patrimoni històric i cultural aragonès, i un valor social de respecte, convivència i enteniment». Per aquesta raó, la promoció i protecció del català són considerats mandats estatutaris. La llengua aragonesa compta amb una iniciativa pública similar, el Programa Luzia Dueso.

La quantitat assignada al Programa Jesús Moncada, la mateixa que al Programa Luzia Dueso, és molt baixa si es té en compte que és una iniciativa adreçada a tots els centres que vulguin oferir activitats, projectes i classes en català; que facin accions de promoció i sensibilització en la convivència; que estableixin col·laboracions amb les associacions i entitats socioculturals i científiques, i que potenciïn la creació cultural, artística i científica. La xifra de 10.000 euros com a màxim es manté, però, invariable des del curs 2017/2018, i l'anterior havia estat encara més baixa, de 7.000 euros. Això vol dir que en els darrers set anys la promoció del català al sistema educatiu aragonès ha estat merament de 67.000 euros.

El Programa Jesús Moncada porta el nom del famós escriptor de Mequinensa, conegut per obres com «*Camí de Sirga*» i «*El Cafè de la Granota*», centrades en la societat del Baix Cinca i en la navegabilitat de l'Ebre. En vida, va ser el segon autor en català més traduït. Les seves obres són encara avui molt valorades internacionalment.

Ciutat de la Justícia

30 Els jutjats a Catalunya incompleixen la llei i desatenen un 81,3 % de les peticions que demanen la documentació en català

E-Justícia.cat és una plataforma informàtica de la Generalitat de Catalunya adreçada als professionals del dret per agilitzar les seves relacions i comunicacions amb l'administració de justícia en territori català. L'eina, implantada als jutjats de primera instància, als socials, als mercantils i als contenciosos-administratius, però encara no als penals, permet als demandants triar la llengua de la documentació que els remetrà el jutjat. Tanmateix, segons dades del 2021 del Departament de Justícia, els jutjats incompleixen de manera sistemàtica les sol·licituds perquè remetin la documentació en català. Així, el 2021 la petició del català va ser incomplerta en el 81,3 % dels casos: 376.627 resolucions que s'havia sol·licitat que fossin en català es van emetre en castellà. A la inversa, la pràctica era molt poc freqüent: la petició del castellà es va incomplir en el 3,0 % dels casos.

Cal tenir en compte que l'article 33 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya reconeix el dret d'opció lingüística dels ciutadans i el de «rebre tota la documentació oficial emesa a Catalunya en la llengua sol·licitada». La Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries (CELROM) preveu, en la versió de l'article 9 ratificada

JUSTÍCIA

per Espanya, que les autoritats asseguraran que «els òrgans jurisdiccionals, a petició d'una de les parts, menin el procediment en les llengües regionals o minoritàries». La Llei Orgànica del Poder Judicial vigent a l'Estat espanyol vulnera la previsió de la CELROM perquè a l'article 231 dona al jutge la potestat de triar la llengua oficial del procediment i només el força a canviar si una part exigeix que es faci en castellà al·legant «indefensió». Tanmateix, el dret de rebre la documentació en català hauria de ser compatible fins i tot amb aquest redactat antiigualitari, atès que és perfectament viable notificar a cada part en la llengua oficial de la seva elecció.

31 L'any 2020, només el 7,9 % de les sentències de tribunals superiors a Catalunya i el 2,4 % a les Illes Balears van ser en català. Al País Valencià no n'hi va haver cap

Segons el Butlletí d'Informació Estadística del Consell General del Poder Judicial número 85, del maig del 2021, l'any 2020 tan sols el 7,9 % de les sentències emeses pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) i el 2,4 % de les del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears (TSJIB) van ser redactades en català. Per a les interlocutòries, les xifres eren encara més baixes: 7,2 % i 0,6 %, respectivament. La mateixa font afirma que entre el 2010 i el 2020 a la base de dades «només s'han trobat tres resolucions en català» del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana (TSJCV), «una el 2011; l'altra, el 2013, i la darrera, el 2015».

A Catalunya, territori per al qual es presentaven dades més detallades, l'àmbit en què el català es trobava més representat el 2020 era el civil: el 55,0 % de les sentències i el 7,0 % de les interlocutòries civils del Tribunal Superior eren en català. En canvi, només l'1,0 % de les sentències i l'1,0 % de les interlocutòries penals del mateix tribunal eren en la llengua pròpia. Per al Tribunal Superior de les Illes

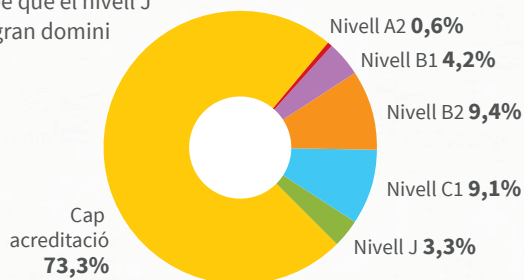
Balears, el Butlletí destacava únicament la sala social: el 19,0 % de les sentències i el 50,0 % de les interlocutòries del 2020 eren en català.

Tant a Catalunya com a les Illes Balears, el percentatge de resolucions en català s'ha reduït en els darrers anys. El 2013, el TSJC va redactar el 12,5 % de les sentències i el 10,0 % de les interlocutòries en català; el 2014, va redactar-hi l'11,6 % de les sentències i el 10,2 % de les interlocutòries. A les Illes Balears, el 5,7 % de les sentències del TSJIB el 2010 van ser en la llengua autòctona (no s'ofereixen les dades de les interlocutòries de les Illes fins el 2016).

32 El 73,3 % dels fiscals a Catalunya no disposen de cap acreditació de coneixements de català

Dades de la Secretaria per a l'Administració de Justícia recollides en la *Diagnosi sobre l'ús del català en els àmbits de competència del Departament de Justícia* del 2022 indiquen que el 73,3 % dels fiscals que exerceixen a Catalunya, prop de tres de cada quatre, no tenen acreditat cap grau de coneixement de la llengua del país. Segons aquest document, el 0,6 % dels fiscals tenen certificacions del nivell A2 (bàsic); el 4,2 %, del B1 (elemental); el 9,4 %, del B2 (intermedi); el 9,1 %, del C1 (de suficiència), i el 3,3 %, del J (especialitzat en llenguatge jurídic); no consta que cap fiscal tingui el nivell C2 (superior), per bé que el nivell J pressuposa un gran domini de la llengua.

Nivell
acreditat de
coneixement
de català
pels fiscals
a Catalunya

33 Els advocats del torn d'ofici augmenten l'ús del català en les seves actuacions en un 43,3 %

El mes de febrer del 2023, el Consell de l'Advocacia de Catalunya va fer públic que durant l'any 2022, 10.726 actuacions lletrades del torn d'ofici es van fer en llengua catalana, 3.243 més que el 2021, que van ser 7.483. Es tracta d'un increment del 43,3 % que cal emmarcar en el Pla de Foment de Català, impulsat per la Generalitat de Catalunya i pel Consell de l'Advocacia. Entre altres coses, aquest pla preveu una compensació de 20 euros per cada actuació en català dels advocats del torn d'ofici que s'hi inscriguin.

En la seva comunicació del febrer del 2023, el Consell també va explicar que en aquell moment, el 20,3 % dels advocats del torn d'ofici de Catalunya estaven inscrits voluntàriament al Pla de Foment. Concretament, la xifra era de 1.289 professionals inscrits. Dotze mesos abans, el percentatge d'advocats inscrits era el 16,4 %.

Tot i la millora, el percentatge limitat d'inscrits malgrat les compensacions apunta molt segurament a les resistències del sistema judicial espanyol a l'ús del català en els procediments judicials. Les parts i els seus advocats, com els pèrits i els testimonis, tenen reconegut el dret d'expressar-se en català, però és habitual que trobin problemes per fer-ho en igualtat amb els que s'expressen en castellà. La legislació espanyola imposa en els jutges, els fiscals i els funcionaris judicials el requisit de conèixer el castellà, però no pas el català, i els procediments judicials s'han de fer en castellà sempre que una part ho exigeixi al·legant que l'ús d'una altra llengua li genera «indefensió». Això, sumat a les conviccions pròpies del supremacisme castellà esteses entre la judicatura i els cossos funcionaris de l'Estat, desincentiva l'ús de la llengua catalana entre els advocats defensors.

34 El 76,0 % dels treballadors de centres penitenciaris de Catalunya afirmen que les comunicacions per megafonia s'hi fan sempre o majoritàriament en castellà

El març del 2022, el Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya va realitzar un qüestionari a una mostra de treballadors dels serveis penitenciaris i dels centres de justícia juvenil per conèixer quines eren les seves percepcions quant als usos lingüístics en el seu entorn laboral.

El 76,0 % de treballadors de centres penitenciaris i serveis d'execució penal asseguraven que el castellà «s'utilitza sempre o gairebé sempre», o «s'utilitza força sovint» en la megafonia, mentre que només el 13,5 % deien el mateix respecte del català. El 73,5 % deien que el castellà s'usava sempre o majoritàriament en les comunicacions individuals amb els interns, i el 66,2 %, que s'usava en les comunicacions amb grans grups de reclosos. Pel que fa als treballadors dels centres de justícia juvenil, el 59,6 % deien que el castellà era dominant en les comunicacions individuals amb els joves interns, i el 51,3 % amb els grups grans.

Per contra, els usos lingüístics entre els treballadors es caracteritzaven per una forta presència del català. El 82,5 % dels treballadors dels serveis penitenciaris i el 95,2 % dels treballadors dels centres juvenils afirmaven que en les reunions de feina es feia «tot o pràcticament tot en català», o que aquestes reunions es feien «majoritàriament en català». El 63,9 % dels treballadors penitenciaris i el 76,8 % dels treballadors dels centres juvenils asseguraven que l'ús del català era absolut o majoritari en les comunicacions entre els iguals jeràrquics. El 60,0 % dels professionals penitenciaris i el 78,0 % dels de justícia juvenil deien que el català era predominant en les comunicacions entre treballadors de diferents nivells jeràrquics.

35 El Col·legi d'Advocats dels Pirineus Orientals s'adhereix al projecte Compendium.cat, un compendi de més de 800 recursos lingüístics relacionats amb el dret i l'administració en llengua catalana

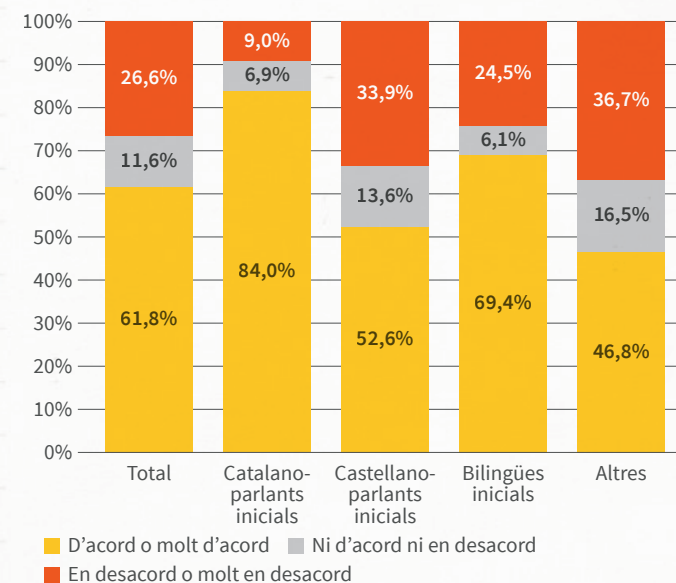
El Col·legi d'Advocats dels Pirineus Orientals, corresponent a la Catalunya Nord, es va adherir oficialment l'any 2022 al projecte Compendium.cat, un «portal de recursos de llenguatge jurídic català» que «reuneix i indexa múltiples recursos jurídics pertanyents a tot el domini lingüístic català». El portal, que inclou models de formularis, diccionaris jurídics, apunts lingüístics i manuals d'estil, vol fomentar l'ús de la llengua catalana en l'àmbit de la justícia, una esfera molt dominada per les llengües oficials dels estats francès i espanyol. Al final del 2022, el portal disposava de més de 800 recursos lingüístics per facilitar la feina dels professionals del dret.

L'adhesió del Col·legi d'Advocats dels Pirineus Orientals es va produir el 25 de novembre amb la signatura a Perpinyà d'un acord amb el Consell de l'Advocacia Catalana, òrgan col·lectiu dels col·legis d'advocats amb circumscripció a la Catalunya autònoma i principal impulsor de Compendium.cat. En la comunicació de l'acord, el Consell va destacar els «models de redacció de contractes, especialment de dret mercantil i dret de les societats, que es podrien oferir als col·legiats en format bilingüe català-francès per ser utilitzats en les relacions comercials o administratives entre empreses o institucions» de tots dos estats. El col·legi nord-català, per la seva banda, es comprometia a fer difusió de Compendium.cat entre els seus associats i a la facultat de dret de la Universitat de Perpinyà.

OFICIALITAT I RECONeixEMENT

36 El 84,0 % dels catalanoparlants de Catalunya estan d'acord que el català sigui llengua oficial de la Unió Europea

Tal com mostren les dades de la segona onada de l'enquesta Òmnibus, del Centre d'Estudis d'Opinió de la Generalitat de Catalunya, un 61,8 % de la població catalana està d'acord o molt d'acord que el català sigui una llengua oficial de la Unió Europea, mentre que només un 26,6 % hi està en contra. Si segmentem les dades segons la llengua inicial, observem que en el cas dels catalanoparlants el percentatge que es mostra d'acord o molt d'acord que el català sigui oficial a la Unió Europea puja fins al 84,0 %. En el cas dels castellanoparlants, s'hi mostren d'acord o molt d'acord el 52,6 %.

37 **La justícia francesa relega el català a un ús secundari als plens municipals, després que el prefecte dels Pirineus Orientals denunciés cinc municipis de la Catalunya del Nord**

Després de segles d'imposició del francès i de monolingüisme oficial en aquest idioma forà a la Catalunya Nord, el 21 d'abril del 2022 Elna es va convertir en el primer municipi del territori a acceptar l'ús oficial del català en els debats del ple. Per bé que el nou reglament municipal preveia que les intervencions havien de ser traduïdes «in extenso» al francès, el canvi va provocar l'oposició radical del prefecte, el representant de l'Estat francès al departament.

El 21 de juny, el prefecte va demanar que es retirés la nova esmena del reglament municipal, com a conseqüència d'un control de legalitat, amb l'amenaça de portar-la davant dels tribunals si no es feia. Finalment, davant de la resistència d'Elna a la seva demanda, el prefecte va denunciar la vila davant del Tribunal Administratiu de Montpellier el 20 de setembre.

A partir de l'abril del 2022, una quinzena de municipis nord-catalans més van seguir el camí d'Elna i van esmenar els seus reglaments per facilitar l'ús del català als plens. Les pressions de la prefectura van aconseguir que una desena de consistoris es fessin enrere. Cinc d'ells, però, es van mantenir fermes i no van canviar les esmenes al reglament que permeten expressar-se en català als consells municipals: Elna, Sant Andreu de Sureda, els Banys d'Arles i Palaldà, Portvendres i Tarerac. El 17 d'abril, els municipis van ser jutjats pel Tribunal Administratiu de Montpellier. Segons el representant de l'Estat francès, l'ús del català atemptava contra «la indivisibilitat de la República» i contra l'oficialitat única del francès. El 9 de maig, el Tribunal Administratiu va sentenciar a favor del prefecte i va

OFICIALITAT I RECONeixEMENT

prohibir l'ús del català als plens amb traducció posterior al francès, amb l'argument que aquest arranament atemptava contra «la primacia de la llengua francesa». Aparentment, la sentència només deixava oberta la possibilitat que el català fos usat com a llengua de traducció de declaracions fetes originalment en francès.

38 **El 81,8 % dels habitants del País Valencià i el 67,6 % dels de les Illes Balears creuen que els funcionaris de l'Estat que atenen el públic haurien de saber català**

Una gran majoria dels residents de les comarques catalanoparlants del País Valencià (on viu aproximadament un 87,0 % de la població valenciana) i de les Illes Balears consideren que els funcionaris de l'administració general de l'Estat radicats als seus territoris i que atenen el públic haurien de saber català. En una enquesta encarregada per Plataforma per la Llengua, el 81,8 % dels entrevistats del País Valencià i el 67,6 % dels de les Illes Balears es mostraven partidaris d'aquest requisit. Els que hi eren contraris eren el 15,9 % al País Valencià i el 25,2 % a les Illes.

Preguntats també pel requisit lingüístic als treballadors d'atenció al públic de les administracions autonòmica i local, el suport era encara més gran: el 88,8 % dels entrevistats valencians i el 75,3 % dels de les Illes hi eren favorables. Hi eren contraris el 10,3 % dels valencians i el 19,1 % dels illencs.

39 Un 24,6 % dels treballadors de la Generalitat Valenciana es neguen a atendre en valencià els usuaris que parlen en aquesta llengua

Si bé tots els ciutadans del País Valencià han de ser atesos per l'administració dins del territori en la llengua oficial de la seva elecció, aquest dret, anomenat «dret d'opció lingüística», sovint no es compleix en el cas dels valencianoparlants. Així ho indiquen dades de l'Enquesta sobre l'ús del valencià en l'Administració de la Generalitat, feta per la Generalitat Valenciana l'any 2022.

Aquesta enquesta, amb una mostra representativa de tots els treballadors públics de la Generalitat, mostra que el 24,6 % incompleixen el dret d'opció lingüística dels valencianoparlants: quan un usuari se'ls adreça oralment en valencià, un 22,5 % declara que contesten en castellà i un 2,1 % demana a l'usuari que els parli en castellà.

En el cas de l'atenció escrita, els percentatges no són millors: un 26,7 % respon en castellà i un 2,1 % demana que sigui l'usuari que canviï de llengua. Per tant, en l'atenció escrita, els percentatges de treballadors de la Generalitat Valenciana que incompleixen el dret d'opció lingüística sumen un 28,8 %.

En els càlculs d'aquests percentatges no s'han computat els enquestats que responien que no ho sabien o que bé no responien (NS/NC).

40 El 74,4 % dels treballadors de la Generalitat Valenciana diuen que el coneixement del valencià en l'administració autonòmica és insuficient

Gràcies a les dades de l'enquesta d'ús del valencià en l'Administració de la Generalitat del 2022, referent al País Valencià, podem conèixer quina és l'opinió dels funcionaris autonòmics respecte de les lleis que garanteixen els drets lingüístics dels valencianoparlants a l'hora de relacionar-se amb l'administració.

La dada més positiva és que el 74,4 % dels que es posicionen consideren que el coneixement de valencià per part dels funcionaris és insuficient. Amb tot, el 19,8 % no es posicionen (NS/NC). D'entre tots els entrevistats favorables a un coneixement més bo de la llengua pròpia, el 70,3 % ho veu necessari per poder atendre en la llengua en què parlen els usuaris; un 69,4 %, perquè el valencià és una llengua oficial; un 51,1 %, perquè considera que la llengua és un patrimoni cultural del País Valencià, i un 47,4 %, perquè és la llengua del País Valencià.

Tot i així, també cal destacar que, segons les dades de la mateixa enquesta, el 41,0 % dels treballadors que es posicionen rebutgen «el requisit lingüístic de la Llei de la funció pública valenciana» (el 8,3 % no respon o no pren partit). Aquesta pregunta fa referència a la formulació concreta de com el govern valencià té previst de fer acreditar el requisit, que inclou el reconeixement de la competència lingüística per convalidació dels estudis al País Valencià, fet que ha generat rebuig entre una part dels defensors dels drets lingüístics dels catalanoparlants. Per bé que és probable que la majoria dels que rebutgen la fórmula triada pel reconeixement del requisit lingüístic siguin contraris a l'existència de qualsevol requisit de conèixer el català, els resultats publicats no permeten d'establir quants d'ells són simplement contraris a la formulació jurídica vigent ni quants creuen que no és prou exigent.

41 **L'Oficina de Defensa dels Drets Lingüístics de les Illes Balears va atendre 189 casos de problemes en l'ús del català durant el seu primer any**

L'Oficina de Defensa dels Drets Lingüístics de les Illes Balears (ODDLIB) va gestionar 208 casos entre la seva posada en funcionament el 4 de desembre del 2020 i el 31 de desembre del 2021. 189 d'aquests casos eren per problemes en l'ús de la llengua catalana, 187 en exclusiva i 2 més juntament amb el castellà. En total, doncs, el 90,9 % dels casos gestionats per l'ODDLIB eren per deficiències en la normalització de la llengua catalana. Aquestes dades estan recollides a la Memòria de l'ODDLIB 2020-2021.

Segons la memòria de l'Oficina, 105 dels casos es van tancar amb una correcció de la deficiència o un compromís d'esmena de la part vulneradora (el 50,4 %), 16 requerien actuacions de llarg abast (el 7,7 %), 12 eren consultes (el 5,8 %), 23 s'havien arxivat per manca d'informació o de vulneració de la normativa (l'11,1 %), i en els 52 casos restants no hi havia hagut resposta de la part afectada un cop l'Oficina s'hi havia comunicat (el 25,0 %).

La memòria de l'ODDLIB remarcava el volum d'activitat de la institució. El document explicava que l'Oficina de les Illes havia gestionat un cas per cada 5.600 habitants mentre que l'Oficina de Garanties Lingüístiques de Catalunya n'havia gestionat un per cada 60.500 (126 casos el 2019), i l'Oficina de Drets Lingüístics del País Valencià, un per cada 57.000 habitants (87 el 2018). Convé recordar, però, que l'oficina valenciana havia estat buidada de les seves funcions d'atenció de queixes per sentència del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, funcions que no van ser restablertes fins que es va aprovar el funcionament de l'oficina per llei el desembre del 2022. Durant el període mesurat per l'Oficina de Drets Lingüístics de les Illes Balears, l'oficina valenciana només va poder atendre consultes.

42 **52 nous premis i ajuts convocats el 2022 discriminen el català**

Durant l'any 2022, les institucions generals de l'Estat espanyol van aprovar 52 noves normes que establien l'obligació d'utilitzar o conèixer la llengua castellana per presentar candidatura a premis i sol·licitar la concessió d'ajuts econòmics i beques. Normalment, aquestes obligacions es concreten en l'exigència de l'ús del castellà en les sol·licituds, en la redacció dels documents acreditatius o de les obres candidates a premis, o en la certificació d'un grau determinat de coneixement del castellà. L'aprovació d'aquesta mena de normes ha augmentat notablement els darrers mesos. La primera meitat del 2021 van ser tan sols tres, mentre que durant la segona meitat del 2021 en van ser vint-i-quatre; durant la primera meitat del 2022, vint, i durant la segona meitat del 2022, trenta-dues. En bona part, aquest increment s'explica pels plans PERTE («Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència»), programes d'ajudes i subvencions que el govern espanyol impulsa gràcies, en part, al finançament de la Unió Europea.

Les 52 normes en matèria de premis i ajuts suposaven el 24,3 % de les 214 normatives discriminatòries que privilegiaven el castellà i relegaven el català als territoris catalanoparlants de l'Estat espanyol, o en les institucions que els governaven. La Constitució espanyola del 1978 perpetua un marc supremacista en matèria lingüística que facilita que les institucions aprovin normes específiques que reforcen la supremacia del castellà. L'article 3 de la Constitució estableix el castellà com a única llengua oficial del conjunt de l'Estat, reconeix un dret general d'usar-lo i imposa a tots els ciutadans el deure de conèixer-lo; les altres llengües només poden ser oficials en territoris específics i, segons el Tribunal Constitucional, el seu coneixement no pot ser un deure generalitzat i individualitzable. Per altra banda, els successius governs espanyols han rebutjat sempre que el català sigui llengua oficial a la Unió Europea, i això fa que la normativa comunitària, que privilegia les llengües oficials dels estats i de la Unió, sigui generalment adversa al català.

INTERNET I NOVES TECNOLOGIES

43 Gairebé el 45,0 % dels catalanoparlants de Catalunya no utilitzen el català per fer cerques a llocs com Google i Youtube

Les dades de la segona onada de l'enquesta Òmnibus del Centre d'Estudis d'Opinió de la Generalitat de Catalunya l'any 2022 mostren que només el 23,3 % de la població de Catalunya que utilitza els cercadors de Google i Youtube fa les cerques en català. Entre els parlants inicials de català, una mica més de la meitat, el 55,4 %, fa les cerques a internet en la seva pròpia llengua. En canvi, els castellanoparlants utilitzen el castellà en el 87,4 % dels casos. Aquests usos diferenciats denoten una situació de diglòssia digital entre els catalanoparlants. Tot i que el català té una forta presència a internet, fruit del compromís i de l'activisme d'una part dels seus parlants, pràcticament la meitat dels seus parlants inicials a Catalunya no l'utilitza en aquest àmbit.

	En català	En castellà	En altres llengües
Catalanoparlants inicials	55,4 %	39,2 %	5,4 %
Castellanoparlants inicials	9,6 %	87,4 %	3,0 %
Català i castellà inicials	36,4 %	59,1 %	4,5 %
Altres	7,3 %	59,1 %	33,6 %
Total	23,3 %	69,7 %	6,9 %

44 L'ús del català en la missatgeria mòbil per als més joves de Catalunya retrocedeix 17 punts percentuals entre el 2017 i el 2021

Dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya indiquen que el 2021 només el 51,5 % dels joves entre 16 i 24 anys usaven el català «sempre o gairebé sempre» en la missatgeria mòbil. L'any 2017 n'eren el 68,1 %, 16,6 punts percentuals més o, cosa que és el mateix, un 32,2 % més. Curiosament, la cohort més jove era en tots dos casos el grup d'edat que més utilitzava el català «sempre o gairebé sempre» en aquest àmbit: el 2017, els enquestats de 25 a 34 anys afirmaven que ho feien només en el 46,9 % dels casos, i el 2021, en el 32,5 %. Entre els de 45 a 54 usaven el català de manera preponderant el 50,0 % el 2017, i el 45,1 % el 2021.

Per contextualitzar aquestes dades, és interessant de fer notar que l'any 2017 els enquestats que afirmaven que usaven el català «algunes vegades» en la missatgeria mòbil representaven una proporció similar en tots els grups d'edat, del 14,4 % entre els de 16 a 24 anys al 21,4 % entre els de 35 a 44 anys. El 2021, en canvi, els que deien que usaven el català «algunes vegades» augmentaven en totes les cohorts entre 16 i 54 anys, fins al punt que representaven el 55,7 % dels d'entre 25 i 34 anys i el 45,1 % dels d'entre 35 i 44 anys. És possible que aquestes diferències s'expliquin per canvis demogràfics en els entorns de les persones catalanoparlants, canvis que haurien portat a un descens de l'ús del català per causa de l'hàbit dels catalanoparlants familiars de canviar al castellà amb els parlants familiars d'altres llengües.

45 Un 54,7 % dels habitants de Catalunya creuen que la presència del català al món digital és insuficient

Segons que es desprèn de les dades de la segona onada del 2022 de l'enquesta Òmnibus del Centre d'Estudis d'Opinió, un 54,7 % de la població de Catalunya creu que la presència del català en el món digital (videojocs, aplicacions, ficció) és insuficient, mentre que el 40,1 % considera que és adequada. Per últim, un 5,2 % considera que és excessiva. En els càlculs d'aquests percentatges no s'han computat els enquestats que responien que no ho sabien o bé que no responien (NS/NC).

Si se segmenten les dades segons la llengua inicial, entre els catalanoparlants un 75,6 % creu que la presència del català és insuficient, i entre els castellanoparlants ho creu el 45,9 %.

	Excessiva	Adequada	Insuficient
Catalanoparlants inicials	2,2 %	22,1 %	75,6 %
Castellanoparlants inicials	5,8 %	48,3 %	45,9 %
Català i castellà inicials	6,1 %	28,6 %	65,3 %
Altres	11,4 %	55,7 %	33,0 %
Total	5,2 %	40,1 %	54,7 %

46 TikTok inclou el català dins de les seves 47 versions lingüístiques

En els darrers anys, l'empresa xinesa ByteDance, Inc. ha revolucionat el sector dels programaris audiovisuals per a telèfon mòbil gràcies a la seva aplicació de creació i compartició de vídeos curts: TikTok. Aquest programa, conegut a la Xina com a Douyin, ha tingut un èxit molt gran entre la població més jove amb accés regular a la telefonia mòbil. Concretament, ha captivat les generacions Alfa i Z, els qui tenen una franja d'edat actual menor de 18 anys i d'entre 18 i 25 anys, respectivament.

L'èxit d'aquesta aplicació feia especialment preocupant la manca d'una versió en català de la seva interfície, perquè llevava la llengua d'una part rellevant de l'experiència dels joves i, en conseqüència, podia fomentar que l'abandonessin. La inclusió del català a TikTok l'abril del 2023 com a 47a versió lingüística de la plataforma suposa, en conseqüència, una molt bona notícia.

47 L'ús del valencià com a llengua per enviar correus electrònics cau 38,5 punts en 6 anys

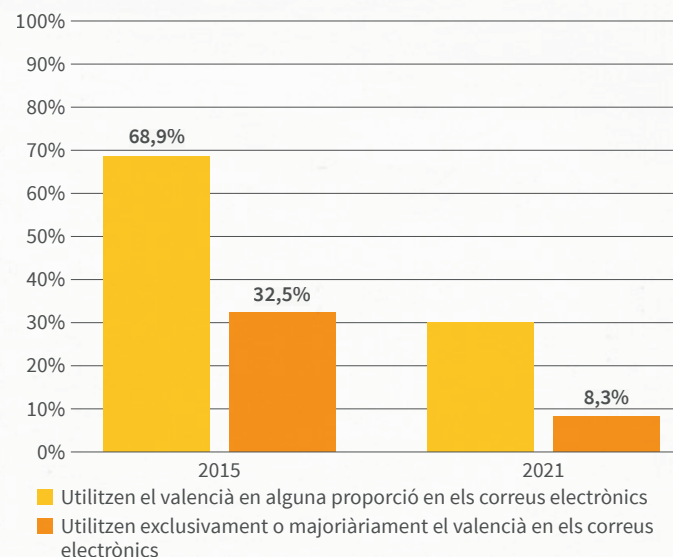
La comparació de les enquestes de coneixement i ús del valencià dels anys 2015 i 2021 permet observar alguns canvis rellevants en els usos lingüístics de la població. Un dels canvis més importants fa referència a l'ús del valencià en les converses per correu electrònic. L'any 2015, el 68,9 % dels enquestats a la zona valencianoparlant asseguraven que feien servir el valencià en els correus electrònics en alguna proporció (entre «sempre en valencià» i «generalment en castellà»). El 2021, la xifra es reduïa al 30,4 %, un descens de 38,5 punts percentuals. Si es tenen en compte tan sols els enquestats que

INTERNET I NOVES TECNOLOGIES

asseguraven que feien servir el valencià «sempre», «generalment» o «més que el castellà», els percentatges eren del 32,5 % el 2015 i del 8,3 % el 2021.

Cal tenir en compte, amb tot, que els enquestats que responien que no sabien en quina llengua enviaven els correus electrònics o bé que no responien (NS/NC), i aquells que deien que no utilitzaven el correu electrònic (només inclosos en l'enquesta de 2015), dades que no s'han computat en els càlculs dels percentatges presentats en aquest punt de l'*InformeCAT*, van passar del 2,1 % el 2015 al 7,7 % el 2021.

Ús del valencià en els correus electrònics

48 **Cap de les tres principals videoconsoles no inclou el català al sistema operatiu**

Les tres videoconsoles amb una quota de mercat més gran, Nintendo, Xbox i PlayStation, productes de les empreses Nintendo Company, Microsoft i SONY, respectivament, continuen sense incloure el català als seus sistemes operatius més de 35 anys després de la popularització de les primeres videoconsoles de sobretaula.

El 2021, menys del 5,0 % de les persones que jugaven a videojocs havien jugat en català l'últim cop abans de ser entrevistats, segons l'*Enquesta de participació cultural a Catalunya*. L'absència del català en aquestes videoconsoles és el que porta a resultats com aquest, atès que la llengua que apareix predeterminedada a la videoconsola sovint determina la que es fa servir en els jocs específics. Aquest fet genera un greuge per a les desenes d'empreses que inclouen el català en els seus videojocs i que veuen que el seu esforç no té la visibilitat que hauria de tenir per una comunitat lingüística de més de 10 milions de parlants com la catalana.

49 **Commonvoice en català es consolida com la segona llengua del món amb més enregistraments i validacions**

Commonvoice és un projecte de Mozilla Foundation que té per objectiu la creació d'un repositori de talls de veu de totes les llengües del món a partir de la col·laboració voluntària. Aquesta base de dades lliure, que alhora està segmentada per sexe, edat i variant dialectal, la pot descarregar gratuïtament tothom que vulgui desenvolupar i millorar programaris de reconeixement de la parla, com ara robots domèstics o assistents de veu.

INTERNET I NOVES TECNOLOGIES

La iniciativa ha tingut bona acollida als territoris de parla catalana gràcies a l'impuls de l'associació d'activistes digitals Softcatalà i la posterior acollida institucional del projecte Aina per part de la Generalitat de Catalunya i el Barcelona Supercomputing Center, amb la col·laboració del Govern de les Illes Balears. Una mostra d'aquest èxit de l'activisme lingüístic de més de 2.700 voluntaris a començament del 2023 és el bon posicionament que està assolint la versió en català. Concretament, des d'aquest març passat, el català ja ha arribat a les 3.000 hores de veus enregistrades i validades, fet que l'ha posicionat en el segon lloc de la classificació mundial tant pel que fa als minuts de talls enregistrats com als minuts de talls validats.

50 **La Viquipèdia en català es converteix en la desena llengua del món pel que fa als 10.000 articles essencials**

L'any 2022, la Viquipèdia en català va aconseguir una nova fita qualitativa. Concretament, la versió en català de l'enciclopèdia lliure es va convertir en la desena llengua del món amb l'estàndard de qualitat més alt en relació amb els 10.000 articles essencials.

Aquest conjunt d'articles, generat per la comunitat internacional de viquipedistes, representa una llista amb les 10.000 entrades que es consideren indispensables per conèixer les diferents branques del coneixement de la humanitat. Mentre que aquesta distribució manté un caràcter pràcticament estàtic, el rànking de les diferents viquipèdies en relació amb la llista s'actualitza cada mes. D'aquesta manera, el projecte en català es va convertir, amb una puntuació percentual del 75,83, en la desena millor versió sobre aquests continguts de les 318 llengües disponibles a la Viquipèdia, i es va situar per davant de l'enciclopèdia en àrab, portuguès, coreà o hebreu.

Dades sociodemogràfiques

- 01** *Encuesta de Características Esenciales de la Población y las Viviendas. Resultados.* 2021 (publicat el 20/12/2022). Instituto Nacional de Estadística. En línia a <https://bit.ly/informecat23_1> (consulta: 5/6/2023)
- 02** *Encuesta de Características Esenciales de la Población y las Viviendas. Resultados.* 2021 (publicat el 20/12/2022). Instituto Nacional de Estadística. En línia a <https://bit.ly/informecat23_2> (consulta: 5/6/2023)
- 03** Elaboració pròpia. *El panorama social de la llengua catalana a Menorca*. Plataforma per la Llengua. En línia a <https://bit.ly/informecat23_8> (consulta: 5/6/2023)
- 04** *Coneixement i ús social del valencià (2021)*. Generalitat Valenciana. En línia a <https://bit.ly/informecat23_3_4b_5a_21_46> (consulta: 5/6/2023)
- 05** *Coneixement i ús social del valencià (2021)*. Generalitat Valenciana. En línia a <https://bit.ly/informecat23_3_4b_5a_21_46> (consulta: 5/6/2023)

Enquesta d'usos lingüístics de la població 2018. Generalitat de Catalunya. En línia a <https://bit.ly/informecat23_5a> (consulta: 5/6/2023)

Enquesta d'usos lingüístics a les Illes Balears 2014. Govern de les Illes Balears. En línia a <https://bit.ly/informecat23_5b> (consulta: 5/6/2023)

Coneixements i usos lingüístics de la població d'Andorra. Situació actual i evolució 1995-2022. Govern d'Andorra. En línia a <https://bit.ly/informecat23_5c_9_22> (consulta: 5/6/2023)
- 06** *Baròmetre d'Opinió Política (BOP). 1a onada 2022*. Centre d'Estudis d'Opinió. Generalitat de Catalunya. En línia a <https://bit.ly/informecat23_7a> (consulta: 5/6/2023)

Baròmetre d'Opinió Política (BOP). 2a onada 2022. Centre d'Estudis d'Opinió. Generalitat de Catalunya. En línia a <https://bit.ly/informecat23_7b> (consulta: 5/6/2023)

Baròmetre d'Opinió Política (BOP). 3a onada 2022. Centre d'Estudis d'Opinió. Generalitat de Catalunya. En línia a <https://bit.ly/informecat23_7c> (consulta: 5/6/2023)
- 07** *Coneixements i usos lingüístics de la població d'Andorra. Situació actual i evolució 1995-2022*. Govern d'Andorra. En línia a <https://bit.ly/informecat23_5c_9_22> (consulta: 5/6/2023)

REFERÈNCIES

- 08** *Coneixement i ús social del valencià (2015)*. Generalitat Valenciana. En línia a <https://bit.ly/informecat23_4a> (consulta: 5/6/2023)

Coneixement i ús social del valencià (2021). Generalitat Valenciana. En línia a <https://bit.ly/informecat23_3_4b_5a_21_46> (consulta: 5/6/2023)
- 09** *Enquesta a la Joventut de Barcelona 2020*. Ajuntament de Barcelona. En línia a <https://bit.ly/informecat23_6a> (consulta: 5/6/2023)

Estadística i difusió de dades. Lloc de naixement. 1 gener 2021. De la població per districtes. Ajuntament de Barcelona. En línia a <https://bit.ly/informecat23_6b> (consulta: 5/6/2023)

Estadística i difusió de dades. Nacionalitat. 1 gener 2021. Ajuntament de Barcelona. En línia a <https://bit.ly/informecat23_6c> (consulta: 5/6/2023)

Cultura i mitjans de comunicació

- 10** «Quina plataforma té més títols en català? El dolç moment del doblatge, en xifres». Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. En línia a <https://bit.ly/informecat22_10> (consulta: 5/6/2023)

‘Garriga: «Les converses amb les plataformes avancen i Netflix inclourà 70 noves pel·lícules i sèries subtítulades i doblades en català cada any»’. Generalitat de Catalunya. En línia a <https://bit.ly/informecat23_10b> (consulta: 5/6/2023)
- 11** «Així s'aixeca un gran musical en català. El cas 'Golfus de Roma'». *Diari Ara*. En línia a <https://bit.ly/informecat23_13a> (consulta: 5/6/2023)

«El català, desterrat dels musicals de gran format». *Diari Ara*. En línia a <https://bit.ly/informecat23_13b> (consulta: 5/6/2023)

«El despertar dels actors de musicals». *El Punt Avui*. En línia a <https://bit.ly/informecat23_13c> (consulta: 5/6/2023)

«Dagoll Dagom i Dàmaris Gelabert: Bye Bye Monstre». *Teatre Barcelona*. En línia a <https://bit.ly/informecat23_13d> (consulta: 5/6/2023)
- 12** Elaboració pròpia de Plataforma per la Llengua.
- 13** *Òmnibus de la Generalitat de Catalunya. 2022-2*. Centre d'Estudis d'Opinió. Generalitat de Catalunya. En línia a <https://bit.ly/informecat23_14> (consulta: 5/6/2023)

- 14** «Llista de mangues publicats en català». *Viquipèdia*. En línia a <https://bit.ly/informecat23_12> (consulta: 5/6/2023)
- 15** «Menys del 2 % dels espectadors de cinema a Andorra trien el català». *Pirineus Digital*. En línia a <https://bit.ly/informecat23_15> (consulta: 5/6/2023)
- 16** «Marginació del català en la venda anticipada d'Avatar: el sentit de l'aigua". Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. En línia a <https://bit.ly/informecat23_16a> (consulta: 5/6/2023)
- «Cine en català: un negoci ruïnós». *Bondia Andorra*. En línia a <https://bit.ly/informecat23_16b> (consulta: 5/6/2023)
- «El català fa rècord al cinema tot i que no arriba al 6 %». *Diari Ara*. En línia a <https://bit.ly/informecat23_16c> (consulta: 5/6/2023)
- «El cinema en català assoleix un rècord històric d'espectadors gràcies a 'Alcarràs'». *Vilaweb*. En línia a <https://bit.ly/informecat23_16d> (consulta: 5/6/2023).
- «Segueix la discriminació lingüística: 'Avatar 2' ja no es pot veure en català a Balears». *Diari de Balears*. En línia a <https://bit.ly/informecat23_16e> (consulta: 5/6/2023)
- «James Cameron estrena l'esperada 'Avatar: el sentit de l'aigua', que arriba als cinemes en català». *Diari de Barcelona*. En línia a <https://bit.ly/informecat23_16f> (consulta: 5/6/2023).
- 17** Elaboració pròpia de Plataforma per la Llengua.

Empresa i serveis

- 18** Elaboració pròpia de Plataforma per la Llengua.
- 19** Elaboració pròpia de Plataforma per la Llengua.
- 20** Elaboració pròpia de Plataforma per la Llengua.
- 21** *Coneixement i ús social del valencià (2021)*. Generalitat Valenciana. En línia a <https://bit.ly/informecat23_3_4b_5a_21_46> (consulta: 5/6/2023).
- 22** *Coneixements i usos lingüístics de la població d'Andorra. Situació actual i evolució 1995-2022*. Govern d'Andorra. En línia a <https://bit.ly/informecat23_5c_9_22> (consulta: 5/6/2023).

REFERÈNCIES

- 23** *Baròmetre de l'ús del català a Internet*. Wiccac. En línia a <https://bit.ly/informecat23_23> (consulta: 5/6/2023).

Educació i cohesió social

- 24** *L'avaluació de quart d'ESO 2022*. Generalitat de Catalunya. En línia a <https://bit.ly/informecat23_24a> (consulta: 5/6/2023)
- Estudi sociodemogràfic i lingüístic de l'alumnat de 4t d'ESO a Catalunya 2006-2013-2021*. Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu. Generalitat de Catalunya. En línia a <https://bit.ly/informecat23_24b> (consulta: 5/6/2023).
- 25** «Només 10 famílies demanen el 25 % de castellà a les aules de les Balears». *Ara Balears*. En línia a <https://bit.ly/informecat23_25> (consulta: 5/6/2023)
- 26** «Només el 2,8 % dels estudiants de Catalunya van fer la selectivitat en castellà». *El Periódico*. En línia a <https://bit.ly/informecat23_26a> (consulta: 5/6/2023)
- «El 100 % dels ebrencs opten pels exàmens en català el primer dia de la selectivitat». *Marfanta*. En línia a <https://bit.ly/informecat23_26b> (consulta: 5/6/2023)
- 27** *Dades del Municipi de l'Alguer; Els usos lingüístics a l'Alguer, 2015*. Generalitat de Catalunya. En línia a <https://bit.ly/informecat23_27a> (consulta: 5/6/2023)
- «Aprendre català a l'Alguer». *Racó Català*. En línia a <https://bit.ly/informecat23_27b> (consulta: 5/6/2023)
- «'En Alguerés - per una scuola più ricca', entro il 30 gennaio le domande alle scuole». *SH Magazine*. En línia a <https://bit.ly/informecat23_27c> (consulta: 5/6/2023).
- 28** *Conseil Académique des Langues Régionales. Enseignement du catalan (Pyrénées-Orientales)*. 10 mai 2021. Educació Nacional - Acadèmia de Montpeller.
- 29** *Butlletí Oficial d'Aragó*. Govern d'Aragó. En línia a <https://bit.ly/informecat23_29> (consulta: 5/6/2023)

Justícia

- 30 *Diagnosi sobre l'ús del català en els àmbits de competència del Departament de Justícia*. Generalitat de Catalunya. En línia a <https://bit.ly/informecat23_30_32> (consulta: 5/6/2023)
- 31 *Memoria anual 2022 (correspondiente al ejercicio 2021)*. Consejo General del Poder Judicial. En línia a <https://bit.ly/informecat23_31> (consulta: 5/6/2023).
- 32 *Diagnosi sobre l'ús del català en els àmbits de competència del Departament de Justícia*. Generalitat de Catalunya. En línia a <https://bit.ly/informecat23_30_32> (consulta: 5/6/2023)
- 33 «Creix un 43% l'ús del català en les actuacions dels advocats del torn d'ofici». Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya. En línia a <https://bit.ly/informecat23_33> (consulta: 5/6/2023)
- 34 *Diagnosi sobre l'ús del català en els àmbits de competència del Departament de Justícia*. Generalitat de Catalunya. En línia a <https://bit.ly/informecat23_34> (consulta: 5/6/2023)
- 35 «El projecte Compendium.cat arriba a la Catalunya Nord per facilitar l'ús del català en les relacions comercials». Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya. En línia a <https://bit.ly/informecat23_35> (consulta: 5/6/2023).

Oficialitat i reconeixement

- 36 *Òmnibus de la Generalitat de Catalunya. 2022-2*. Centre d'Estudis d'Opinió. Generalitat de Catalunya. En línia a <https://bit.ly/informecat23_36_43_47> (consulta: 5/6/2023).
- 37 Elaboració pròpia de Plataforma per la Llengua.
- 38 Elaboració pròpia de Plataforma per la Llengua.
- 39 *Ús del valencià en l'Administració de la Generalitat*. Generalitat Valenciana. En línia a <https://bit.ly/informecat23_38_40> (consulta: 5/6/2023).
- 40 *Ús del valencià en l'Administració de la Generalitat*. Generalitat Valenciana. En línia a <https://bit.ly/informecat23_38_40> (consulta: 5/6/2023)

REFERÈNCIES

- 41 *Memòria de l'Oficina de Defensa dels Drets Lingüístics de les Illes Balears 2020-2021*. Govern de les Illes Balears. En línia a <https://bit.ly/informecat23_41> (consulta: 5/6/2023)

- 42 Elaboració pròpia de Plataforma per la Llengua.

Internet i noves tecnologies

- 43 *Òmnibus de la Generalitat de Catalunya. 2022-2*. Centre d'Estudis d'Opinió. Generalitat de Catalunya. En línia a <https://bit.ly/informecat23_36_43_47> (consulta: 5/6/2023)
- 44 *Enquesta territorial TIC a les llars*. Institut d'Estadística de Catalunya. En línia a <https://bit.ly/informecat23_44> (consulta: 5/6/2023)
- 45 *Òmnibus de la Generalitat de Catalunya. 2022-2*. Centre d'Estudis d'Opinió. Generalitat de Catalunya. En línia a <https://bit.ly/informecat23_36_43_47> (consulta: 5/6/2023).
- 46 Elaboració pròpia de Plataforma per la Llengua.
- 47 *Coneixement i ús social del valencià (2015)*. Generalitat Valenciana. En línia a <https://bit.ly/informecat23_46a> (consulta: 5/6/2023)
Coneixement i ús social del valencià (2021). Generalitat Valenciana. En línia a <https://bit.ly/informecat23_36_43_47> (consulta: 5/6/2023)
- 48 Elaboració pròpia de Plataforma per la Llengua.
- 49 Elaboració pròpia de Plataforma per la Llengua.
- 50 «La Viquipèdia, entre les deu millors llengües del món pel que fa a articles de qualitat». *El Nacional*. En línia a <https://bit.ly/informecat23_50> (consulta: 5/6/2023)

© Plataforma per la Llengua
Barcelona, maig del 2023

Disseny i maquetació: Estudi Muto
Fotografies: Shutterstock.com
Impressió: Folch Graf.

**PLATA
FORMA
PER LA
LLENGUA**

L'ONG
del català

Plataforma per la Llengua
C/ Sant Honorat, 7, Principal 1a
08002 Barcelona
Tel.: 93 321 18 03
info@plataforma-llengua.cat
www.plataforma-llengua.cat